

အမှတ် ၁၅၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဝဇ္ဇ ဌာန ၂၃၃၃၊ ဝဇ္ဇ ဌာန ၂၃၃၄

sarpaymahar@gmail.com
www.facebook.com/Ma.Har201507

ထုတ်ဝေခြင်း

ပထမအကြိမ်

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်

စောင်ရေ

၁၀၀၀

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

ကိုလတ်

ထုတ်ဝေသူ

သိမ်သူစိုး (၀၁၂၈၅)

ပုံနှိပ်သူ

ဝင်းစိုင်းစိုင်း(နှင်းသင်းပုံနှိပ်တိုက်-၀၀၄၄၁) ၀၉၂၅၀၅၁၃၆၃၆

စာစစ်

ကျော်စိန်ဝင်း

စာအုပ်ချုပ်

ကိုတင်အေး Perfect (၀၉၅၁၈၀၄၈၁)

ဖြန့်ချိရေး

မဟာစာပေ

ပုန်း - ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၃ ၊ ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၄

တန်ဖိုး

၃၅၀၀ ကျပ်

ဝင်းငြိမ်း

ပမာမုဆိုး ၊ ဝင်းငြိမ်း

ရန်ကုန်၊ မဟာစာပေ ၊ ၂၀၂၁

စာ ၁၅၂ ၊ ၂၀.၅ × ၁၂.၅ စင်တီ

(၁) ပမာမုဆိုး

B U R M A J A C K

BY JACK GIRSHAM , LOWELL THOMAS

မ ဟာ စာ ပေ (စာ စဉ် - ၇၇)

အခန်း (၁)

မိတ်ဆက်နိဒါန်း

အစပိုင်းမှာတော့ စွန့်စားခန်းတွေပေါ့။ ကာလရွေ့လျားလာတော့ ဒါတွေက စွန့်စားခန်းပုံပြင်တွေ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ လူ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာကလည်း ဖွံ့ဖြိုးစကလ၊ ယဉ်ကျေးမှုသက်တမ်းနုသေးတဲ့ အချိန်အခါပေါ့။ ဒီတော့ တိရစ္ဆာန်အရိုင်းတွေနဲ့ ထွေးလုံးသတ်ပုတ် အနိုင်ယူရ တဲ့ အကြောင်းအရာတွေက စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံး ပုံပြင်ဇာတ်လမ်း တွေပဲပေါ့။ သူတို့ နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ ဂူတွေထဲမှာ ရေးဆွဲခဲ့ကြတဲ့ နံရံဆေးရေး ပန်းချီတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူတို့ဟာ တောတွေတောင်တွေ၊ လွင်ပြင် တွေထဲမှာ သွားလာကျက်စားနေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ ပုံတွေ ရေးဆွဲထားကြ တာ အများဆုံးဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ စဉ်းစားကြည့်လေ တောထဲ မှာ ကျက်စားနေတဲ့ သတ္တဝါတစ်ကောင်ကို ခြေရာခံလိုက်ရာမှာ အသားစား ကျားတစ်ကောင်နဲ့ ပက်ပင်းတွေ့ချင်တွေ့မယ်၊ ဒါမှမဟုတ် ဧရာမဝက်ဝံကြီး တစ်ကောင်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ချင်တွေ့ရမယ်။ ညအခါ အိပ်စက်နား နေတဲ့ ဂူထဲမှာ မီးပုံကြီးနံဘေး ဝိုင်းဖွဲ့စကားပြောရင် သူ့ စွန့်စားခန်းတွေက စိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်နေမှာပေါ့။ မီးပုံကြီးကြောင့် ရလာတဲ့ အလင်းအမှောင် တွေကြားမှာ သူ့စွန့်စားခန်းက ခမ်းနားပြောင်မြောက်နေခဲ့မှာ အမှန်ပါပဲ။

နားထောင်နေကြတဲ့ ပရိသတ်တွေကရော ပါးစပ်အဟောင်းသားနဲ့ သူ့စွန့်စားခန်းတွေကို နားထောင်နေကြအပြီး နောက်ဆုံးကျတော့ လက်ခုပ် ဩဘာပေးကြပါရဲ့လား။ ကိုယ်တွေ့ စွန့်စားခန်းတွေ ပြန်ပြောပြနေသူကရော သူ့စွန့်စားခန်းတွေကို ပြန်ပြောပြတဲ့နေရာမှာ အရှိအတိုင်းသာ ပြောပါသလား။ သူရဲကောင်းဆန်ဆန် လုပ်ဆောင်ချက်အပိုလေးတွေ ဖြည့်စွက်ပြီး ပြောနေခဲ့တာလား။ ဒါမှမဟုတ် တကယ်ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာကို အသေးစိတ်မပြောတော့ဘဲ အတိုချုံ့ ပြောခဲ့လေသလား။ သူပြောပြတာတွေက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းရင် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် လက်ဆင့်ကမ်းသယ်ဆောင်လာကြရင်း ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်တွေအထိ ရောက်လာခဲ့တာလား။ လူသားတွေရဲ့ စိတ်သဘောက အားနည်းချက်ရှိတတ်တာ အခုမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက ဆာမူရိုင်းတွေ လက်ထက်မှာကတည်းက ဂီလ်ဂါမက်ရှ် ဆိုသူက ကောင်းကင်ဘုံက ကျလာတဲ့ နွားရိုင်းကြီးကို အသေသတ် အနိုင်ယူနိုင်ခဲ့တယ် ဆိုတာကို ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ကြသလို၊ ဟာကြူလီ ဆိုတဲ့ လူစွမ်းကောင်းက နီမီးန် ဆိုတဲ့ ခြင်္သေ့ကြီးကို အနိုင်ယူနိုင်ခဲ့တယ် ဆိုတာကိုလည်း လက်ခံခဲ့ကြတာ ပါပဲ။

အခု ဖော်ပြမယ့် စာအုပ်က မုဆိုးအကြောင်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်မူထူးခြားတယ်လို့ ပြောရမယ့် မုဆိုးပါ။ ဒီဇာတ်လမ်းကို ပြောပြတဲ့သူက **ဂျက်ဂရစ်ရှ်ဟမ်** ဆိုတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ခင်ဗျားတို့ ကြားဖူးကြမယ့် သေမင်းလက်က သီသီကလေးလွတ်လာတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေထက် အများကြီး ထူးခြားတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဂျက်ဆိုတဲ့ သူက တကယ့်ကို ခေါင်းအေးအေးထားတတ်တဲ့သူပါ။ သူက အန္တရာယ်ကို ဘယ်လို ရင်ဆိုင်မယ်ဆိုတာ မတွေးရသေးဘဲနဲ့ ဘယ်တော့မှ ရင်ဆိုင်မယ့် သူလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်က သူ့စွန့်စားခန်းအကြောင်း ပြောပြခိုင်းတာပါ။

ဂျက်နဲ့ ကျွန်တော်က အင်မတန်ထူးခြားတဲ့ တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ခုကြောင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှာ ဆုံဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်း အာသံပြည်နယ်မှာ **High Adventure** အမည်ရှိ ရုပ်မြင်သံကြားဇာတ်လမ်းတွဲရဲ့ ဇာတ်ဝင်ခန်းတွေ ရိုက်ဖို့ ရောက်နေခဲ့တာပါ။ အာသံပြည်နယ်ရဲ့ မြောက်ပိုင်းက ဘော်ဆိုလာ ဆိုတဲ့ ဒေသရဲ့ သစ်တောတွေက ဟိမဝန္တာတောင်ခြေအထိ ရောက်အောင်ကို ကျယ်ပြောတာပါ။ ဒီဒေသက တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် လက်ဖက်ခြံစိုက်ပျိုးတဲ့ ဒေသဆိုရင်လည်း မမှား

ဗမာ့မုဆိုး

ပါဘူး။ တစ်နေ့မှာတော့ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးသူတစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ စခန်းကိုရောက်လာပြီး သူ့ကို ဆင်ငှားပါလို့ ဆိုလာပါတယ်။ သူပြောပြတာကတော့ ဘယ်လ်ဆီရီ ဆိုတဲ့ ဒေသမှာ လူသားစားကျားတစ်ကောင် သောင်းကျန်းနေလို့ ကျားပစ်ကျွမ်းကျင်တဲ့ မုဆိုးတစ်ယောက်ကို ခေါ်လာကြတဲ့ အကြောင်း၊ ဒါပေမဲ့ မုဆိုးက ကျားကို ခြောက်ဖို့အတွက် ဆင်လိုတယ်လို့ ဆိုတာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဆင်တွေထဲက တစ်ကောင် ငှားပါလို့ တောင်းခံလာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြစ်ချင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ကူးနေတဲ့ **High Adventure** ဇာတ်လမ်းတွဲမှာကလည်း ကျားဖမ်းတဲ့အခန်းကို ထည့်ချင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုရိုက်ရမှန်း စဉ်းစားမရသေးတဲ့အချိန် ဖြစ်နေပါတယ်။ ဇာတ်ညွှန်းထဲမှာကလည်း ကျားဖမ်းကျွမ်းကျင်တဲ့ မုဆိုးတစ်ယောက်ကို ငှားပြီး ဖမ်းတယ်လို့ ရေးထားတာပါ။ လူသားစားကျားဖမ်းပုံကို ကျွန်တော်တို့က စိတ်ကူးယဉ်မဟုတ်ဘဲ လက်တွေ့ ရိုက်ပြလိုက်ရလို့ကတော့ ပေါက်ပြီပေါ့။ ထုတ်လုပ်သူဖြစ်တဲ့ ဦးလတ်ဗင်ဒိုက်ခံက လက်နှိပ်စက်ရိုက်ထားတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းစာရွက်တွေ ထုတ်ပေးတယ်။ “ဒီဇာတ်ညွှန်းကို ဖတ်ကြည့်။ မင်းမုဆိုးက အဲဒီလို လုပ်ပြနိုင်မလား”လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။

ဆင်လာငှားတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးသမားက စာရွက်တွေကို ခဏဖတ်ကြည့်လိုက်ပြီးတော့ “ဒါလောက်ကတော့ သူလုပ်နိုင်ပါတယ်”လို့ ဆိုတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ဘုမသိဘမသိနဲ့ ဂျက်ဂရစ်ရှ်ဟမ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဇာတ်လမ်းတွဲရဲ့ ငွေ ကြယ်ပွင့်တစ်လက် ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်မှာပဲ ကျွန်တော်တို့ တစ်ဖွဲ့သားလုံး ဘယ်လ်ဆီရီကို ချီတက်ကြပါတော့တယ်။ လူတွေ၊ ဆင်တွေ၊ ကင်မရာတွေ အားလုံးပါပဲ။

ကျားဖမ်းတဲ့အခန်းကို ရိုက်ကူးနိုင်ဖို့ဆိုတာ တော်တော်လေးကို အသေးစိတ် ပြင်ဆင်ကြရပါတယ်။ ပထမဆုံး ရွေးချယ်ရတာကတော့ ကျားထွက်ပေါက်မရှိ ပိတ်ဖမ်းနိုင်မယ့် နေရာကို ရွေးရပါတယ်။ ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်ရမယ့် လုပ်ငန်းတာဝန် အဆင့်ဆင့်ကိုလည်း တာဝန်ချထားရတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အချိတ်အဆက်မိဖို့လည်း လိုတာကိုး။ ဆွေးနွေးကြတဲ့ နေရာမှာ ဂျက် ပါတယ်ဆိုပေမဲ့ သူက နားထောင်နေတာပါ။ အဲ... သူ ဝင်ဆွေးနွေးပြီး ပြောပြီဆိုရင်တော့ ဒီလူဟာ တကယ့် ပညာရှင်မုဆိုးတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိသာပါတယ်။ ဒီအတတ်ပညာဟာ သူ မွေးကတည်းကများ ပါလာသလားလို့ အောက်မေ့ရလောက်အောင် ကျွမ်းကျင်ပါ

တယ်။ ကျွန်တော်တို့က ရုပ်ရှင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အတတ်ပညာကျွမ်းကျင်သလို ဂျက်ကလည်း ကျားဖမ်းနည်းအကြောင်း ကျွမ်းကျင်ပါတယ်။ စဉ်းစားကြည့်ရင် ဒီအတတ်ပညာနှစ်ခုက ဘယ်လိုမှ ပေါင်းစပ်လို့မရနိုင်တဲ့ နှစ်ခု ဖြစ်နေပါတယ်။ ဂျက်က သူ့ကို ကင်မရာနဲ့ လိုက်ရိုက်နေရင် နေတတ်မှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာတော့ အဆင်ပြေသွားပါတယ်။

သူ့အကြောင်းပြချက်ကလည်း မှန်ပါတယ်လေ။ ဒီကျားက ရိုးရိုး ကျား မဟုတ်ဘူး။ လူသားစားတဲ့ ကျား။ ဘယ်လ်ဆီရီမှာ ဒီကျားစားလို့ သေခဲ့ရသူ ငါးဆယ်နီးပါး ရှိပြီ ဆိုတယ်။ အဲဒီ ငါးဆယ်နီးပါးထဲမှာ တချို့က မှုဆိုးတွေပါတဲ့။ ဂျက်ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဒီကျားကို စိတ်ဝင်စားလို့ ဖမ်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ဖူးပါတယ်။ တောထဲတောင်ထဲကနေ လွင်ပြင်အထိ ထွက်လာအောင် သူ့ကိုယ်သူ ကျားစာအဖြစ် ကျားကို မြှူဆွယ်ခဲ့ဖူးပါသတဲ့။ ကျားကလည်း လူလောက်နီးနီး ပရိယာယ်ကြွယ်နေတယ် ထင်ပါရဲ့။ ဂျက်ဆီကို ရောက်မလာခဲ့ပါဘူး။ တစ်ခါတုန်းကတော့ ဒီကျားက သေနတ်ဒဏ်ရာရသွားဖူးသတဲ့။ ကျားနာတို့ရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း လူတွေကို ပိုမဲတော့တာပေါ့။ ဒါကလည်း အကြောင်းတော့ ရှိပါတယ်။ သူ့အနေနဲ့ သူ့ထက် လျင်မြန်တဲ့ သူ့ထက် ခွန်အားကြီးတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို ဖမ်းဆီး စားသောက်လို့ မရနိုင်တော့တဲ့အတွက်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တစ်ကြိမ်မှာလည်း လက်ဖက်ခြံထဲက အလုပ်သမားတစ်ယောက်က ဒီကျားကို ပုဆိန်နဲ့ ခုတ်ခဲ့ဖူးသတဲ့။ အဲဒီ ပုဆိန်နဲ့ ခုတ်လိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာက ကျားရဲ့ မျက်နှာတစ်ခြမ်းမှာ ဒဏ်ရာရသွားစေခဲ့ပါတယ်။ ဒီကျားကို မိဖို့ အမျိုးမျိုး ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ ထောင်ချောက်ဆင်တယ်။ အဆိပ်ခတ်တယ်။ ဘယ်လိုမှ မမိဘူး။ ဒါကြောင့် ဂျက်က တောထဲကို ဆင်နဲ့ဝင်ပြီး ကျားကို ရှာမယ် စိတ်ကူးတာပါ။

ဂျက်က သူဖမ်းချင်တဲ့ ကျားကို ခြေရာခံကြည့်ပြီး အနီးစပ်ဆုံး ကျားရှိနေမယ့် နေရာကို ခန့်မှန်းထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကျားကို သူ ခြောက်ထုတ်လို့ ထွက်လာခဲ့ရင် ကင်မရာတွေနဲ့ ရိုက်လို့ မိပါ့မလားလို့ မေးတော့ ငါးဆယ်၊ ငါးဆယ်ပဲလို့ ဆိုတယ်။ သူက ကင်မရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိုးရိမ်နေတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ပြောရရင် ကင်မရာကို လူသားစား ကျားထက် ကြောက်ပါတယ်လို့ ရယ်သံတစ်ဝက်နှောပြီး ပြောပါသေးတယ်။

ရုပ်ရှင်ဇာတ်ဝင်ခန်းအဖြစ် သုံးချင်တာဆိုတော့ အဝတ်အစား၊ အမူအရာကအစ အာသံမှာ ရှေးရှေးတုန်းက အုပ်စိုးခဲ့ကြတဲ့ မဟာရာဇာများ

ဗမာ့မူဆိုး

ခေတ်လို ဖန်တီးကြပါတယ်။ သေနတ်လို ခေတ်မီလက်နက် မပေါ်သေးမီ ကာလ ဆိုတော့ ပိုပြီး ရင်ခုန်စရာကောင်းပါတယ်။ လက်ဖက်စိုက်ခင်း ပတ်ဝန်းကျင်က ရွာသားတွေကို ဝါးချွန်လက်နက်တွေ ကိုင်စေပြီး ဝိုင်းဝန်းစေ ပါတယ်။ ဂျက်က ပြေးလမ်းခပ်ကျဉ်းကျဉ်းသာ ရှိတဲ့ တောလမ်းကို ရွေးချယ် ပြီး တစ်ဖက်အပိတ်မှာ လျှော်နဲ့ရက်ထားတဲ့ ပိုက်ကွန်နဲ့ ပိတ်ထားစေပါတယ်။ လျှော်ပိုက်ကွန်မှာ ခြောက်လက်မအကွက်တွေသာရှိပြီး အရှည်ပေတစ်ရာ၊ အမြင့်ရှစ်ပေ ရက်လုပ်ထားကြပါတယ်။ ဂျက် ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ဆင်အုပ် ကို တောထဲ မောင်းသွင်းချိန်မှာ လူတွေက တုတ်တွေနဲ့ စည်တွေကို ရိုက် ခတ်ပေးနေတာကြောင့် တစ်တောလုံး ညံ့နေပါတယ်။ အော်သံဟစ်သံ၊ တီး ခတ်သံတွေ တစ်တောလုံး ညံ့နေတာပါပဲ။ တောထဲမှာ ကျားရှိနေလို့ အသံ တွေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ဘက် ပြေးမယ်ဆိုရင်တော့ ပိုက်ထဲကို တိုးမိတော့မှာပါ။

ဂျက်ရဲ့အစီအစဉ်က အောင်မြင်ပါတယ်။ အသံတွေပေးတာ သိပ် မကြာခင်မှာပဲ တစ်ယောက်ယောက်က “ကျား...ကျား” လို့ အော်သံကြား ရပါတယ်။ အဝါရောင်အစင်းတွေနဲ့ မျက်လုံးနှစ်ဖက်က မီးတောက်နေသလို တဝင်းဝင်းဖြစ်နေတဲ့ ကျားကြီးတစ်ကောင် အသံတွေ လာရာဘက်ကို ကြည့် နေပါတယ်။ ဗြုန်းဆို ဆန့်ကျင်ရာဘက်ကို သူ ထပြေးတော့တာပဲ။ လွတ်မယ်ထင်တဲ့ဘက် သူ ပြေးတာကိုး။ ဆင်တွေက အသံပေးပြီး သူ့ နောက် လိုက်ကြတယ်။ အသံပေးခြောက်နေကြတဲ့ သူတွေကလည်း သူတို့ အသံကို ပိုကျယ်အောင် အော်ကြတယ်။ ကျားနောက်ကိုလိုက်တဲ့ အစီအစဉ် အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။

ကျားပြေးတဲ့ဘက် ပိုက်ကွန်ရဲ့ နောက်မှာ ကင်မရာတွေက နေရာယူ ထားတာဆိုတော့ အဆင်ပြေတာပေါ့။ လှံသမားတွေကလည်း ပိုက်ကွန်ထဲ တိုးဝင်လာမယ့် ကျားကို ထိုးကြဖို့ အဆင်သင့်ပါပဲ။ အော်သံတွေနဲ့အတူ ပြေးလာတဲ့ ကျားက ပိုက်ကွန်ထဲ တည့်တည့်ကြီး တိုးဝင်လာပါတယ်။ လှံ သမားတွေကလည်း ပိုက်ကွန်ထဲကို ထိုးနေကြပြီ။ ထွေးလုံးရစ်ပတ်နေတဲ့ ကျားဆီက နာနာကျင်ကျင်အော်သံ ကြားရပြီးတဲ့နောက် ကျားက ဝုန်းဆို နောက်ကြောင်းပြန်ပြေးပါလေရော။ သူပြေးတဲ့ဘက်မှာ ဆင်တွေကလည်း ဝင်လာကြပြီ။ ဗြုန်းဆို ရှေ့မဆက်တော့ဘဲ နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်လာတော့ ပိုက်ကွန်နဲ့ နောက်တစ်ကြိမ် တိုးမိပြန်တာပေါ့။ လှံတွေနဲ့ တစွက်စွက် ထိုးကြ ပြန်တယ်။

နာကျင်တဲ့ ဝေဒနာကြောင့် ကျားက ဒေါသတကြီးနဲ့ ပိုက်ကွန်ကို ကိုက်ဖြတ်ဖို့ကြိုးစားကြည့်တယ်။ ကျားဟိန်းသံကလည်း တစ်တောလုံး ညံ့ လို့ပါပဲ။ နောက်တော့ သူ ပိုက်ကွန်ထဲက ရုန်းထွက်လိုက်ပါတယ်။ ခြေနှစ် လှမ်း၊ သုံးလှမ်း လှမ်းပြီးချိန်မှာတော့ ပုံလဲကျသွားပါတော့တယ်။ ကျားဖမ်း တဲ့ကိစ္စ အထမြောက်ပြီပေါ့။ ကျွန်တော်တို့အတွက်လည်း တကယ်ကို သည်း ထိတ်ရင်ဖိုစရာကောင်းတဲ့ရုပ်ရှင် ရလိုက်ပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ ဖမ်းမိလိုက်တဲ့ ကျားက ဒီနယ်တစ်ဝိုက်မှာ သောင်းကျန်းပြီး လူသားစားနေတဲ့ ကျားဆိုးကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့မျက်နှာပေါ်မှာ ရထားတဲ့ ဒဏ်ရာမရှိတဲ့အတွက် အဲဒီကျား မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောနိုင်တာပါ။ ဒီကျားက နွားတွေကိုသာ အလစ်မှာ ဝင်ဆွဲတတ်တဲ့ ကျားဆိုတာ ဂျက် သိလိုက်ပါတယ်။ သူ ဒီကျားကိုလည်း ခဏခဏ ခြေရာခံလိုက်ဖူးတာကိုး။ (နောက်ဆုံးကျတော့ အဲဒီ လူသားစားကျားကို ဂေါ်ရခါးတစ်ယောက်က သမင်မှတ်ပြီး ပစ်လိုက်ရာက အသေမိသွားခဲ့ပါတယ်။) ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ ကျားဖမ်းတာကတော့ အောင်မြင်ခဲ့သလို ရုပ်ရှင်မှတ်တမ်းလည်း ရခဲ့တယ်။ အမြတ်ထွက်တာကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဂျက်နဲ့ သိကျွမ်းရင်းနှီးခွင့် ရခဲ့တာပါပဲ။

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ သူ့လောက် တိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုးတွေ ပြောနိုင်တဲ့သူ တစ်ခါမှ မကြုံဖူးပါဘူး။ ပြီးတော့ သူက စကားပြောကောင်းသူဆိုတော့ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင် ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့လည်း ပြောတတ်ပါတယ်။ ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့လို့ ကျွန်တော်ပြောလိုက်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အပိုတွေ လုပ်ကြံပြောတာ မပါပါဘူး။ ကျွန်တော်ဆိုလိုတာက ဂျက်က စကား ပြောတဲ့နေရာမှာ အနုပညာမြောက်တယ်။ သူနဲ့ စကားပြောနေရင်းနဲ့ တော ကောင် အရိုင်းအစိုင်းတွေနဲ့ ပက်ပင်းတိုးပုံတွေဆိုရင် အသည်းထိတ်စရာ ကောင်းလောက်အောင် နားထောင်ရတယ်။ တောသားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ အတွက် သူတို့ ပြောစကားတွေဟာ အပိုမပါဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် ယုံတယ်။

ဒီစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေဖို့ ပြင်ဆင်ရင်း ကျွန်တော်ပြန်ဖတ်တဲ့အခါ ကျွန်တော်မျှော်လင့်တာထက် ပိုပြည့်စုံတယ်လို့ ခံစားမိပါတယ်။ ဒီဇာတ်လမ်း တွေကို ဂျက်က အာသံမှာ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့တုန်းက ပြောပြခဲ့တာပါ။ သူပြောပြတာ နားထောင်နေရတုန်းက စိတ်ထဲမှာ ကျေနပ်နေမိသလို အခု ပုံနှိပ်စာမူဖတ်ရချိန်မှာလည်း ကျေနပ်မိတာအမှန်ပါပဲ။(စာဖတ်သူကို ဂျက်ကိုယ်

ဗမာ့မုဆိုး

တိုင်ပြောပြနေတဲ့ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတဲ့အသံ နားထောင်လို့ရအောင် မစွမ်းဆောင်ပေးနိုင်တာကိုတော့ စိတ်မကောင်းပါဘူး။) တကယ်လို့ စာဖတ်သူက **High Adventure** ဇာတ်လမ်းရိုက်တဲ့သူတွေလို တောတွင်း စွန့်စားခန်းတွေကို ကြိုက်တဲ့သူဆိုရင် ဗမာပြည်က ထူးဆန်းအံ့သြစရာကောင်းတဲ့ လူက ကျားဖြစ်၊ ကျားက လူပြန်ဖြစ်တဲ့ (သမန်းကျား) ဇာတ်လမ်းတွေကိုလည်း ကြိုက်မှာသေချာပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းထဲမှာပါတဲ့ ကျားကြီးတွေ၊ တောဘုရင် မြွေဟောက်ကြီးတွေ အကြောင်းကိုလည်း စိတ်ဝင်စားမှာပါ။ ဒါတွေက သာမန်တိရစ္ဆာန်တွေ မဟုတ်လို့ပါပဲ။ လက်တွေ့အဖြစ်အပျက်တွေက စိတ်ကူးယဉ်ထက် ဆန်းကြယ်ပါတယ်။

တစ်ခုပဲ ပြောစရာရှိတာက ဂျက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက် အသေးစိတ်ကိုတော့ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ သူကလည်း ပြောလေ့မရှိပါဘူး။ တစ်ခုပဲ သိတာက သူ့ငယ်ဘဝက ဗမာပြည်မှာ နေခဲ့တယ်ဆိုတာလောက်တော့ သိတယ်။ ဘုံဘေးဘေးမားသစ်လုပ်ငန်းမှာ လုပ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က သူ့အကြောင်း နောင်လာနောက်သားတွေ သိရှိမှတ်သားနိုင်အောင် ကြိုးစားပေမဲ့ သူ့နောက်ကြောင်းကိုတော့ သိနိုင်စွမ်းမရှိခဲ့ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဂျက်ဟာ မုဆိုးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်၊ ဒီစာအုပ်ကတော့ စစ်သားဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဂျက်၊ ဗိုလ်ကြီးဂျက်အကြောင်း ဖြစ်တယ်ဆိုတာတော့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ သူဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဗိုလ်မှူးအဆင့်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ တပ်မတော်မှာ တာဝန်ထမ်းခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ တောတွင်းတိုက်ပွဲတွေမှာ ကျွမ်းကျင်ရုံသာမက ကင်းထောက်တစ်ယောက်လို မျက်စိလျင်သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဂျက်က စစ်ကြီးပြီးသွားတဲ့အချိန်မှာ နိုင်ငံခြားသားများလို့ သတ်မှတ်ခံရသူများနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း ဖြေရှင်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို နိုင်ငံရေးအခြေအနေကျတော့ ဗမာပြည်နဲ့ အိန္ဒိယက သွားတူပါတယ်။ ကိုလိုနီစနစ်ရဲ့ အမွေဆိုးတွေပေါ့။ ကျွန်တော် ထင်တယ်၊ ကစ်ပလင်သာ ကြားရင်တော့ ရယ်ချင်မှာပဲ။

ဒီစာအုပ်ကို ပြန်ဖတ်လိုက်တော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ သမိုင်းကြောင်း တစ်လျှောက်မှာ သူ့အကြောင်း ဘာမှမပြောဘဲ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေသွားတဲ့

ဂျက်ကို သတိရမိတယ်။ ဂျက်က စစ်ရဲ့ ခါးသီးဖွယ်ရာ အနိဋ္ဌာရုံတွေကိုတော့ ပြောပါတယ်။ အကျပ်အတည်း၊ အခက်အခဲနဲ့ ကြုံခဲ့ရတဲ့ကာလတွေလည်း ပါပါတယ်။ ဒါတွေအားလုံး ပေါင်းစည်းကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ဂျက်ရဲ့ ဖွင့်ဟ ဝန်ခံချက်လို့လည်း ဆိုချင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ခြုံကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ပြုံးချင် စရာကောင်းတာလေးတွေ ရှိသလို ပွင့်လင်းမှုရှိတာကိုလည်း တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဂျက်က စကားပြောရင် ဗြိတိသျှတွေလို “ဒီကောင်” ဆိုတဲ့ စကား ကို လှိုင်လှိုင်သုံးတတ်ပါတယ်။ ကိုင်း... ဒီတော့ တောသားတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ဂျက်ကိုယ်တိုင် ပြောပြတဲ့ သူ့စွန့်စားခန်းများကို နားထောင်ကြည့်ကြ ပါစို့။

အခန်း (၂)

ဗမာပြည်က ကလေးဘဝ

ဗမာပြည်မှာက ကာလီဘာ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကြီး လွယ်ပြီး တောထဲမှာ သားကောင်ပစ်ဖို့၊ သွားရုံလောက်နဲ့ မုဆိုးကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်မလာနိုင်ပါဘူး။ ဒီမြေမှာနေ၊ ဒီက လူတွေအကြောင်းကိုသိ၊ ဒီဝန်းကျင်က တိရစ္ဆာန်တွေအကြောင်း သိဖို့လိုတယ်။ မြေပေါ်ကို မဆင်းဘဲ သစ်ပင်ပေါ်မှာနေ၊ အစားအသောက်ဆိုတာကလည်း တောထဲက ရသလောက်ကို ရှာဖွေစားသောက်တတ်ရမယ်။ ကိုယ်အမဲလိုက်မယ့် တောပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်ကြတဲ့ တောသူတောင်သားတွေနဲ့လည်း ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိရမယ်။ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ တောကောင်ရဲ့ အလေ့အကျင့်ကို သိထားဘူးဆိုရင် ဘယ်တော့မှ အောင်မြင်ဖို့ မျှော်လင့်မနေနဲ့တော့။ အဲ... ကျားတို့၊ ကျားသစ်တို့၊ ဝက်ဝံတို့၊ ကျွဲရိုင်းတို့ ဆိုရင်တော့လည်း တစ်မျိုးပေါ့။

ခပ်တိုတိုပြောရရင်တော့ ဗမာပြည်အကြောင်း သိထားဖို့လိုတာပဲ။

အဲဒီမှာ ကျုပ်က အင်္ဂလန်ကနေ လာပြီး အိန္ဒိယကို အင်ပါယာ ထူထောင်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့ကောင်တွေထက် သာတဲ့အချက် ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ သူတို့က တောပစ်တာ နည်းနည်းပါးပါး ဝါသနာပါကြသကဲ့။ တောပစ်တယ်ဆိုတာက တစ်ယောက်ကောင်းနဲ့ လုပ်လို့ရတဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီလိုလုပ်ရင် ကိုယ်လိုချင်တဲ့ သားကောင်ကို ဘယ်တော့မှမရနိုင်ဘူး။
တောကျွမ်းတဲ့ မုဆိုးပါမှသာ ရနိုင်တာမျိုးပါ။

အဲဒီကောင်တွေထဲက တောပစ်ချင်လှချေရဲ့ဆိုတဲ့ လက်သင်ကောင်
လေးတချို့ကို ကျုပ် ခေါ်သွားဖူးတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျုပ်က
ဒီတောတွေကို ကျွမ်းတယ်။ ဗမာပြည်အကြောင်း ကျုပ်သိတယ်။ ကျုပ်က
ဗမာပြည်မှာ မွေး၊ ဗမာပြည်မှာ ကြီးခဲ့တာကိုး။ ၁၈၅၀ ခုနှစ် မတိုင်မီတုန်းက
ကျုပ်အဖေရဲ့အဖေက တပ်ရင်းတစ်ခုနဲ့ အိန္ဒိယကို ရောက်လာခဲ့တယ်။
သူက စကော့တလန်နိုင်ငံသား စကော့တစ်ယောက်ပေါ့။ ကျုပ်ကတော့
သူ့ကို မမီလိုက်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်ထင်တာပြောရရင် ကျုပ်က သူ့ကို သွား
တူတယ် ထင်ပါရဲ့။ စစ်တပ်ကို သဘောကျသမျှ။ တောထဲမှာ တောပစ်နေရ
တာ ပျော်တဲ့ တောပျော်မုဆိုးတစ်ယောက်သာ မဖြစ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ကျုပ် တပ်
ထဲဝင်မှာ သေချာတယ်။

အဖေဘက်က တော်တဲ့ အဲဒီ အဘိုးဟာ တပ်ထဲမှာ နှစ်ပေါင်းများ
စွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး အိန္ဒိယမှာပဲ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ သူဆုံးတော့
ဇနီးနဲ့ ကလေးတွေ ကျန်ရစ်တာပေါ့။ အဲဒီကလေးတွေထဲမှာ ကျုပ်အဖေက
လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး လူရွယ်ဘဝရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ
သစ်တောထဲမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအလုပ်က သူ့အတွက် ပင်ပန်း
လွန်းသတဲ့။ သူ ငှက်ဖျားမိတဲ့ဒဏ်ကြောင့် နားကောင်းကောင်းမကြားတော့
ဘူး။ ဒါကြောင့် ဗမာပြည်က အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဝင်အလုပ်လုပ်ပြီး ပဲခူးမှာ
တာဝန်ကျတယ်။ အဖေပုံစံကို ကျုပ်မှတ်မိတာကတော့ နားထင်ဘေးက
ဒေါက်ခပ်ရှည်ရှည်ထားပြီး လူပုံစံက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဝိတိုရိယခေတ်က အမျိုး
သားတွေ ပုံစံမျိုးပါ။ ဒါတောင် သူက ဝိတိုရိယခေတ်ကို မီခဲ့သူ မဟုတ်ဘူး
နော။ သူက ဗမာမိန်းမတစ်ယောက်ကို ဇနီးအဖြစ် ယူထားပေမဲ့ ဗမာစာတော့
လုံးဝမတတ်ပါဘူး။ သူ့ဇနီးက အင်္ဂလိပ်လို ပြောတတ်သူဆိုတော့ ကျုပ်တို့
အိမ်မှာ ဗမာစကားပြောတတ်စရာ မလိုတော့ပါဘူး။

ကျုပ်အဖေက ပဲခူးတရားရုံးမှာ စာရင်းကိုင်လုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
သူ အဓိကစိတ်ဝင်စားတာက ဘာသာရေးပါ။ မနက်တိုင်း မနက်စာမစားခင်
သူ့သမ္မာကျမ်းစာကို ဖတ်ပါတယ်။ ညအိပ်ခါနီးကျရင်လည်း သားသမီးတွေကို
ဂွတ်နိုက်လို့ နှုတ်ဆက်ပြီးတဲ့နောက် ကျမ်းစာဖတ်ပြီးမှ အိပ်ပါတယ်။ ကျုပ်တို့
အားလုံး ဘုရားကျောင်းကို မှန်မှန်သွားရတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျုပ်

ဗမာ့မုဆိုး

အဖေကိုယ်တိုင်က ဆရာလုပ်ပြီး ကျုပ်တို့ မောင်နှမတွေနဲ့ အိမ်နီးချင်း ကလေးတွေကို ကျမ်းစာနဲ့ ပတ်သက်တာတွေ သင်ပေးပါတယ်။

ပဲခူးမြို့က နေလိုကောင်းတဲ့ မြို့တစ်မြို့ပါ။ ခြေလျင်လျှောက်သွားရင် ဟိုနားဒီနားရောက်နိုင်သလို မြင်းစီးပြီးတော့ဖြစ်ဖြစ်၊ လှည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် သွားလို့ ရတဲ့မြို့ပါ။ ကျုပ်အဖေကတော့ နှစ်ဘီးတပ်လှည်းတစ်စီးကို မြင်းပုကလေး တစ်ကောင် က၊ပြီး ဆွဲစေပါတယ်။ သူ့လှည်းမှာက ရှေ့မှာနှစ်ယောက်၊ နောက်မှာ နှစ်ယောက် စီးလို့ရပါတယ်။ မော်တော်ကားတွေ တွင်တွင်ကျယ် ကျယ် မသုံးနိုင်သေးခင်ကာလမှာ ဒီနှစ်ဘီးတပ်လှည်းတွေက ခရီးအတွင်ဆုံး ပါပဲ။ လူလေးယောက်စီးတယ် ဆိုပေမဲ့ မြင်းပုကလေးအပေါ်မှာ ဒီဝန်က မကျ ပါဘူး။ ဘီးနှစ်ဘီးပေါ်မှာသာ ရှိလို့ သူပြေးနိုင်ရင် ပြေးနိုင်သလောက် လှည်း က မြန်ပါတယ်။ လေးယောက်ထက် ပိုသွားဖို့ လိုအပ်တဲ့အခါမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ် ရာသီဥတုက စွတ်စိုနေတဲ့အခါမျိုးတွေမှာတော့ ကျုပ်တို့က ဂါရီစီးကြပါတယ်။ ဂါရီဆိုတာကလည်း လှည်းပဲ။ သူကတော့ မြင်းတွေဆွဲတာ။ သူ့ပုံစံက သေတ္တာလိုဖြစ်ပြီး လူလေးယောက် ကျကျနနစီးနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကျ တော့ အိမ်သားတစ်ယောက်ယောက်က မောင်းတာမျိုးမဟုတ်တော့ဘဲ မြင်း နဲ့ ကျွမ်းဝင်သူက ခရီးသည်တွေ ထိုင်တဲ့အပေါ်ကနေ မြင်းကို မောင်းပါ တယ်။

ကျုပ်တို့က ပဲခူးဈေးကြီးကို သွားလေ့သွားထရှိတယ်။ ပဲခူးမြို့ဆိုတာ က ဒီ ပဲခူးဒီစင်္ကြံတံရံ မြို့တော်ပေါ့။ ရန်ကုန်-မန္တလေး မီးရထားလမ်းမ ကြီးပေါ်မှာ ရှိပါတယ်။ ပဲခူးဈေးက တော်တော်စည်ပါတယ်။ ရွာနီးချုပ်စပ်က လည်း လာဝယ်ကြတာဆိုတော့ လူတော်တော်များပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဈေးနေ့ဆိုရင်တော့ စည်လှချည့်ပေါ့။ ပဲခူးပတ်ဝန်းကျင်ရွာတွေက တောင်သူ လယ်သမားတွေက သူတို့ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးထားတဲ့ လယ်ယာထွက်ကုန် ဆန်ကအစ ကြံအဆုံး လာရောင်းကြတာပေါ့။ တောင်သူတွေက ဈေးလာ ရောင်းချိန်မှာ သူတို့အိမ်သူတွေကလည်း လိုအပ်တဲ့ လုံချည်တို့၊ အင်္ကျီတို့၊ ဝယ်ကြတာပေါ့။ အထွေထွေကုန်စည်တွေ ရောင်းတဲ့ဆိုင်တွေမှာတော့ ကင်မရာ၊ နာရီ၊ သေနတ်၊ ရုပ်ပြမဂ္ဂဇင်း စတာတွေ ရောင်းကြပါတယ်။ နောက်ထပ်ရောင်းကြတာကတော့ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးပေါ့။ သူက တောထဲ သွားတဲ့အခါမှာ သုံးနိုင်သလို အိမ်မှာနေရင်လည်း မှောင်နေရင် သုံးကြပါ တယ်။

ကျုပ်မိတ်ဆွေတွေထဲမှာတော့ ကရင်တွေက အများစုပါတယ်။ သူတို့က အမေရိကန် ဘက်ပိတ်မစ် ရှင်ကျောင်းမှာ လာတက်ကြတာလေ။ ကျုပ်တို့အိမ်နီးချင်း သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့အဖေက ဘက်ပိတ်မစ်ဘုန်းတော်ကြီးပေါ့။ ဒါကြောင့် သူတို့မိသားစု မနက်ခင်းနဲ့ ညနေတွေမှာ စုပေါင်းဝတ်ပြုကြပြီဆိုရင် အိမ်က အတိုင်းသားကြားနေရတယ်။ သူ့ကလေးတွေနဲ့ *All People That on Earth Do Dwell* ဓမ္မသီချင်းကိုလည်း ညနေတိုင်း သီဆိုကြပါတယ်။ ဗမာပြည်က ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေက ဘာသာရေးကို တော်တော်လိုက်စားကြပါတယ်။

ကျုပ်အဖေကလည်း အိမ်နီးချင်းတော်တော်များများရဲ့ အဖေတွေလိုပါပဲ။ စည်းကမ်းကြီးတယ်။ အပြင်ထွက်ချင်ရင် သူစာဖတ်နေတဲ့အချိန် ခြေဖျားထောက်ပြီး အသံမကြားရအောင် ခိုးထွက်ရတယ်။ အဖေ ဧည့်ခန်းထဲ ရှိနေရင် ကျုပ်တို့က တခြားဘက်ကနေ လှည့်ထွက်ရတယ်။ အဖေက သူ့ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ အပြင်ထွက်တာကို လုံးဝမကြိုက်ပါဘူး။ တစ်ခါတုန်းက အဖေ့စာရေးစားပွဲပေါ်က စာရွက်စာတမ်းတွေ ကျုပ်တို့ကြောင့် မင်နီတွေ ပေကုန်ခဲ့ရာကအစ ဒီစည်းကမ်းကြီး ထုတ်တော့တာပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အဖေက ဗစ်တိုးရီယန်းစစ်စစ်တွေလို သားသမီးတွေနဲ့ ကင်းကင်းပြတ်ပြတ်နေတတ်တဲ့သူတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျုပ်တို့ ပျော်နေတာကို လိုလားသူပါ။ သူ တရားရုံးက အားလပ်ရက်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကို အပြင်ခေါ်သွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမျိုးဆိုရင် နွားလှည်းပေါ်ကို အစားအသောက်တွေ တင်ပြီး တောတွေဘက်ကိုပျော်ပွဲစားသွားကြပါတယ်။ ညနေမှ အိမ်ပြန်လာကြတယ်။ တောထဲ သွားလည်ကြတာဆိုတော့ ကျုပ်တို့အတွက် ရော၊ အတူတူလိုက်ခဲ့ကြတဲ့ အိမ်နီးချင်းသူငယ်ချင်းတွေအတွက်ပါ ဗဟုသုတတိုးပွားစေတဲ့ ခရီးစဉ်တွေပါ။

ကျုပ်ကတော့ ပဲခူးမှာ နေခဲ့ရတဲ့ဘဝဟာ တော်တော်ပျော်စရာပါပဲ။ ပျော်စရာကောင်းတာနဲ့အမျှ ဘဝမှာ အရေးပါတဲ့ အချက်အလက်တချို့ကိုလည်း သင်ယူခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ သင်ပေးတဲ့သူကတော့ အမေဖြစ်တယ်ဆိုတာ အထူးတလည် ပြောပြဖို့ လိုမယ်မထင်ပါဘူး။

ရိုးရာဓလေ့အားဖြင့်တော့ အမေက ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ သမီးပါ။ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာကတော့ ခရစ်ယာန်ပေါ့။ သမ္မာကျမ်းစာက ကလေးတွေကို အလိုလိုက်ခြင်းအားဖြင့်

ဗမာ့မုဆိုး

မပျက်စီးစေနှင့်လို့ ဆိုထားပေမဲ့ အမေကတော့ ကျုပ်တို့ကို ဘာမှ တားမြစ် ချုပ်ချယ်တာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အပေါင်းအသင်းမှားမှားစိုးလို့ “ဟိုကောင် လေးတွေနဲ့ မပေါင်းနဲ့နော်။ အဲဒီကောင်လေးတွေက လောင်းကစားသမား လေးတွေ၊ သူတို့ကို အတုယူပြီး ပိုက်ဆံမဖြုန်းနဲ့။ ဒီကောင်လေးတွေက အကျင့်ကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းတို့ သူတို့ကို အတုယူရင် နောက်ဆုံးကျ တော့ ထောင်ထဲ ရောက်သွားလိမ့်မယ်” လို့တော့ ပြောတတ်ပါတယ်။ ကျုပ်တို့ က အမေ့စကားကို နားထောင်ကြပါတယ်။ ကျုပ်တို့ ဘာတွေလုပ်နေကြ တယ်ဆိုတာကို အမေ သိသွားမှာ စိုးရိမ်ကြတာကိုး။

အမေက ကျုပ်တို့ကို ဗမာစကား သင်ပေးတယ်။ အဖြတ် အတောက်၊ အသံအနိမ့်အမြင့် ကွာသွားရင် စကားအဓိပ္ပာယ် ပြောင်းသွား တတ်တာကအစ သင်ပေးထားတာပါ။ အဖေက ဗမာစကား ကြိုးစားပြော ကြည့်ပေမဲ့ အဖြတ်အတောက်၊ အသံအနိမ့်အမြင့်တွေကို သူ မပြောတတ်ပါ ဘူး။ ကျောင်းမှာ အင်္ဂလိပ်စာက ပထမဦးစားပေးဘာသာရပ်၊ ဗမာစာက ဒုတိယပေါ့။ ကျုပ်တို့က ဒုတိယဦးစားပေးမှာလည်း ထူးချွန်ကြတာဆိုတော့ အဖေက သဘောကျပါတယ်။

အမေက သူ့အိမ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဂုဏ်ယူပါတယ်။ ကျုပ်တို့ ပဲခူး အိမ်က အတော်လေးကြီးတာကိုး။ အိမ်ရဲ့အောက်ထပ်က အုတ်နဲ့ဆောက် ထားတာဖြစ်ပြီး အပေါ်ထပ်ကတော့ အင်မတန်နာကျောတဲ့ ဗမာ့ကျွန်းသား တွေနဲ့ ဆောက်ထားတာပါ။ ဒီဒေသမှာက မိုးများတော့ အောက်ခြေက ခိုင်ခံ့ တဲ့ အိမ်ဖြစ်မှသာ မိုးဒဏ်ရေဒဏ်ကို ခံနိုင်ပါတယ်။

အမေမှာက ခိုင်းဖို့စေဖို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံသား အိမ်စေတွေ ရှိပါတယ်။ သူတို့အထဲမှာ ထမင်းချက်တတ်တဲ့ အိမ်ဖော်အမျိုးသမီးရှိပေမဲ့ အမေကတော့ ထမင်းကို သူ့ကိုယ်တိုင်ပဲ ချက်ပါတယ်။ ကျုပ်တို့ကလည်း အမေချက်တဲ့ ထမင်းဟင်းဆို သိပ်ကြိုက်ကြတာ။ ဒီတော့ အိမ်က ထမင်းချက်က ကျုပ်တို့ စားလို့ ကျန်တဲ့ ဟင်းတွေကို သူ့မိသားစု စားဖို့ အမြဲ ယူသွားလေ့ရှိပါတယ်။ သူက ဗမာဟင်းမချက်တတ်တာကိုပဲ ကျုပ်တို့ ဝမ်းသာနေရသေးတာပါ။ အမေချက်တဲ့ ဟင်းတွေထဲမှာ မြွေသားဟင်းတို့၊ ဖွတ်ကင်တို့ ဘယ်တော့မှ မပါပါဘူး။ အများအားဖြင့် မှိုတို့၊ မျှစ်တို့ကိုပဲ ချက်ပါတယ်။ အဓိက ဟင်းလျာ ကတော့ ဧရာဝတီမြစ်ထဲက ငါးကြီးတွေပေါ့။ ထမင်းစားပြီးရင်တော့ ငှက်ပျော သီးတို့၊ သရက်သီးတို့ အချို့တည်းကြရပါတယ်။ ပဲခူးအိမ်မှာ စားခဲ့ရတဲ့

ဟင်းလျာတွေကို ကျုပ် မကြာခဏ သတိရတတ်ပါတယ်။

ဥရောပတိုက်သားတွေက ကျုပ်ချက်ကျွေးတဲ့ ဗမာဟင်းလျာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မကြာခဏ မေးတတ်ကြပါတယ်။ ဟင်းတွေရဲ့ အနံ့က မွှေးနေတာကိုး။ ဥပမာ... ငါးပိပေါ့။ ငါးပိက အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခြေခံအားဖြင့်တော့ အတူတူပါပဲ။ ငါးကို လုပ်တာချည်းပါပဲ။ ငါးကို ဆားနဲ့နယ်ပြီး တော်တော်ကြာအောင် ထားရတယ်။ ပြီးတော့မှ သူတို့ကို ဖိသိပ်ထားတာပေါ့။ ထွက်လာတဲ့ရလဒ်က အင်မတန်အရသာရှိတဲ့ ငါးပိပေါ့။ ဥရောပတိုက်သားတချို့ကတော့ အနံ့ကို မခံနိုင်ကြဘူး။ ကျုပ်က အနံ့ကိုသည်းခံပြီး အရသာကို မြည်းကြည့်ပါပြောရင် ကြိုက်သွားကြတာချည်းပါပဲ။ ခူးရင်းသီးဆိုရင်လည်း အဲဒီလိုပါပဲ။ အနံ့ပြင်းလို့ ဥရောပတိုက်သားတွေကတော့ မကြိုက်ကြပါဘူး။ သနားစရာပါပဲ။ အနံ့ကို အသာထားပြီး အရသာကို ခံစားကြည့်လိုက်စမ်းပါ။ ခူးရင်းသီးဟာ အင်မတန်အရသာရှိတဲ့ ခရင်မိတစ်မျိုး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိသွားပါစေမယ်။ ဥရောပတိုက်သား တော်တော်များများကတော့ ခူးရင်းသီးကို မမြည်းကြဖူးတော့ မကြိုက်ကြပါဘူး။ စားကြည့်လို့ အရသာသိသွားရင်တော့ အနံ့ကိုတောင် မေ့သွားမှာပါ။ အမေက ကျုပ်တို့ကို ငါးပိလည်း ကျွေးတယ်။ ခူးရင်းသီးလည်း ကျွေးတယ်ဆိုတော့ ဗမာပြည်က ထွက်လာပြီးတဲ့နောက်မှာ ငါးပိရော၊ ခူးရင်းသီးကိုပါ လွမ်းမိတယ်ဗျ။

ကျုပ်တို့ ပဲခူးမှာက ဘာသာပေါင်းစုံ ရောနှောနေကြတာပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ မိုဟာမေဒင်၊ ခရစ်ယာန် အားလုံးရောနှောနေကြတာပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေက ဘုရားကျောင်းကန်သွား၊ မိုဟာမေဒင်တွေက ဗလီတွေသွား၊ ကျုပ်တို့ ခရစ်ယာန်တွေကလည်း ဘုရားကျောင်းသွားပေါ့။ ကျုပ်မှတ်မိသလောက်တော့ ဘာသာတစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြားမှာ ပြဿနာတက်တာရယ်လို့ ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့ပါဘူး။

ဗမာပြည်မှာ အဓိက ကိုးကွယ်ကြတာက ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်တော့ ပဲခူးမှာလည်း ဘုရားကျောင်းကန်တွေ များပါတယ်။ ပဲခူးက ရန်ကုန်နဲ့ မိုင်လေးဆယ်သာ ဝေးတဲ့အပြင် အောက်ဗမာပြည်ရဲ့ လမ်းဆုံလည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ပဲခူးမှာ ရှိတဲ့ ဘုရား နာမည်ကြီးလို့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ဘုရားဖူးတွေ လာကြပါတယ်။ တချို့ဆို ဒီဘုရားကို ဖူးဖို့ ဥရောပကနေတောင် လာကြသတဲ့။ ဧရာမဆင်းတုကြီးတစ်ဆူ ရှိတယ်။ သူက အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ မင်းသားတစ်ပါးကနေ ဘုရား ဖြစ်လာတာပေါ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်

ဗမာ့မူဆိုး

ယုံကြည်ကြတဲ့ သူတွေကတော့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှဆိုသလို သူ့အထိမ်းအမှတ် ရုပ်တုရှိရာကို လာပြီး ရှိခိုးကြပါတယ်။

ပဲခူးပတ်ဝန်းကျင်မှာတော့ ဝါးတွေ ပေါများတဲ့ တောတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီတောတွေထဲမှာတော့ သားကောင်တွေ ရှိတာပေါ့။ သမင်တွေ အော်သံကို ကောင်းကောင်းမှတ်မိနေပါတယ်။ ကျုပ်တို့ လူငယ်တွေကတော့ အဲဒီတောတွေထဲ သွားပြီး လက်တည့်စမ်းကြတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်တော့မှ ထမင်းစားစားပွဲပေါ်က ဟင်းလျာတော့ ဖြစ်မလာခဲ့ပါဘူး။ ကျုပ်တို့ ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် လုပ်နိုင်တာကတော့ အသီးပင်တွေက အသီးတွေ ဆွတ်ကြခြင်းပါပဲ။ အသီးတွေကို ကျုပ်တို့ ကိုယ်ပိုင်လေးခွတွေနဲ့ ပစ်ကြတာပေါ့။ နောက်တော့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က သေနတ်ပစ်နည်းသင်ပေးတဲ့အတွက် ပဲခူးက မထွက်ခင် ပထမဆုံး သမင်တစ်ကောင် ပစ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက ကျုပ်က သူငယ်တန်းကျောင်းတက်နေပြီ။ ကျောင်းက ညီအစ်မသုံးယောက်တို့ ဖွင့်ထားတာဖြစ်ပြီး သူတို့လက်အောက်မှာလည်း ဆရာမလေးတွေ ရှိကြပါတယ်။ သူတို့က ကျုပ်ကို စာရေးတတ်၊ ဖတ်တတ် အောင် သင်ပေးကြပါတယ်။ နှစ်နှစ်တက်ပြီးတော့ မြူနီစီပယ်ကျောင်းကို ပြောင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီကျောင်းမှာတော့ အများစုက ဗမာကျောင်းသားတွေပါ။ ကျောင်းအုပ်ကြီးက မျိုးရိုးကတော့ အင်္ဂလိပ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဗမာပြည်မှာ မွေးတာ ဆိုတော့ ကျုပ်တို့လို ကပြားကလေးတွေကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ် သင်ကြားရ မယ်ဆိုတာ နားလည်ပါတယ်။

ကျုပ်ဘဝအတွက် အခွင့်ကောင်းကြီးတစ်ခု ပေါ်လာတာကတော့ အသက် ကိုးနှစ်အရွယ်မှာပါပဲ။ အဖေဆုံးသွားတယ်။ ကျုပ်တို့ ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ ထုပ်ပိုးသိမ်းဆည်းကြပြီး မီးရထားနဲ့ မေမြို့ကို ပြောင်းခဲ့ကြတယ်။ မေမြို့ဆိုတာက ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်ရဲ့ အစွန်တစ်နေရာမှာ ရှိတဲ့ တောင်ပေါ်မြို့ ကလေးပါ။ အဲဒီမှာ ကျုပ်အစ်ကိုတစ်ယောက်က ကျောင်းအုပ်လုပ်နေပါတယ်။

ကျုပ်ပညာရေးကတော့ မေမြို့မှာပဲ ဆုံးခန်းတိုင်ခဲ့တယ် ဆိုပါတော့။ (အစိုးရ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းက ခရစ္စမတ်ကာလအတွက် ကျောင်းပိတ်လိုက် တော့ အစ်ကိုက သူ့ကျောင်းကို ခေါ်သွားတယ်။ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ စာဆက်သင်ပေးချင်တာကတစ်ကြောင်း၊ ကျုပ်တို့ ထင်ရာစိုင်းနေမှာစိုးလို့ ထိန်းထားချင်တာကလည်းတစ်ကြောင်းပေါ့။) အနီးပတ်ဝန်းကျင်က ဗမာ

ကျောင်းသားတွေနဲ့ ဖအေဖြစ်သူတွေက အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှာ ပါတဲ့ ကျောင်းသားတွေက မသင့်မြတ်ကြဘူး။ ကျုပ်က ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အလေးအနက် နားလည်လာတာကတော့ အထက်တန်းရောက်တော့မှပါပဲ။ အထက်တန်းရောက်လာတော့ ဘာသာခြား ကလေးအချင်းချင်း ပုတ်ခတ်ကြတယ်။ ကျုပ်တို့ကလည်း မခံပါဘူး။ ပြန်ပြောတာပေါ့။

မေမြို့က တောင်ပေါ်မြို့ ဆိုပေမဲ့ ဘူတာရုံရှိတယ်။ ပြီးတော့ နွေရာသီကျရင် ဘုရင်ခံ ရုံးစိုက်တဲ့မြို့လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ နွေရာသီမှာ ရန်ကုန်က ပူတော့ ဘုရင်ခံက မေမြို့မှာ ရုံးစိုက်ပါတယ်။ ဒီအချိန်ကျတော့ ဘုရင်ခံရဲ့ ရုံးဝန်ထမ်းတွေလည်းပါလာရတာပေါ့။ သူတို့တစ်တွေက မြို့ထဲမှာ ရှိသလို ဆင်ခြေဖုံးမှာကျတော့ စစ်သားတွေက စစ်တန်းလျားတွေမှာ နေကြတယ်။ စီးပွားရေးသမားတွေလည်း ရောက်လာကြတာပေါ့။ အထူးသဖြင့်တော့ သစ်လုပ်ငန်းသူဌေးတွေနဲ့ ကုမ္ပဏီက အကြီးအကဲတွေ မေမြို့မှာ လာခိုကြတယ်။ သူဌေးတွေက ဘန်ကလိုလှလှလေးတွေ ငှားနေကြတာ ရန်ကုန်မှာ ရာသီဥတု ပြန်အေးချမ်းတဲ့အထိပါပဲ။

ဒါကြောင့် နွေရာသီမှာ မေမြို့ဟာ အထူး သက်ဝင်လှုပ်ရှားတယ်။ ရင်ခုန်စရာကောင်းလောက်အောင်ကို စည်ကားပါတယ်။ ဘုရင်ခံက သူ့အိမ်တော်မှာ ပွဲတွေ ကျင်းပသလို သူဌေးတွေကလည်း ပါတီပွဲတွေ ခြိမ်းခြံသဲသဲပေါ့။ စစ်သားတွေက တန်းစီချီတက်ကြရင် မြို့လူထုတွေက လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးပြီး အားပေးကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ကတော့ မေမြို့ရဲ့ နွေရာသီမှာ ခြိမ်းခြံသဲနေတဲ့ ပွဲတွေ လျှောက်ကြည့်ကြတာပဲ။ ဒီလိုပွဲတွေ အဆက်မပြတ်ရှိနေတာဟာ ကျုပ်အထင်တော့ တစ်လကျော်လောက် ရှိမယ်ထင်တာပဲ။ ပိုလိုပွဲ၊ ဘောလုံးပွဲ၊ ဟော်ကီပွဲ၊ တင်းနစ်ပွဲ၊ အခက်အခဲ အတားအဆီးတွေ ကျော်လွှားရတဲ့ မြင်းစီးပြိုင်ပွဲ၊ ရိုးရိုးမြင်းစီးပြိုင်ပွဲ စတဲ့ ပြိုင်ပွဲပေါင်းစုံပါပဲ။ မြို့ခံ လူငယ်တော်တော်များများကတော့ ဒီပြိုင်ပွဲတွေမှာ ဝင်ပါကြပါတယ်။ ကျုပ်ကတော့ ဘောလုံးဝင်ကန်တယ်။ တင်းနစ်လည်း ရိုက်တယ်။ ဟော်ကီလည်း ဝင်ပါလိုက်တာပဲ။ ဒီလို ပြိုင်ပွဲတွေကျရင် ကျုပ်တို့က ယူနီဖောင်းဝတ်ရတယ်။ မန္တလေးကိုလည်း နှစ်တိုင်း ဆင်းပြိုင်ရတာပဲ။ ကျုပ်သူငယ်ချင်းတွေထဲက တချို့ဆိုရင် အထက်ဗမာပြည်ကိုယ်စားပြု ပြိုင်ဖို့ အရွေးခံကြရပါတယ်။

အားကစားနည်းတွေထဲမှ သေနတ်ပစ်ပြိုင်တာက ကျုပ် အနှစ်

ဗမာ့မုဆိုး

သက်ဆုံး ကစားနည်း ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွေမှာ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အရန်တပ်ရင်းက မိတ်ဆွေ တပ်ကြပ်တစ်ယောက်ရဲ့ သေနတ်ကို ငှားပြီး မြို့ပြင် ထွက်ပြိုင်ကြတယ်။ တပ်ကြပ်က ကျုပ်ကို သေနတ်ငှားတဲ့ အတွက် ကျပ်ကလည်း သူ့ကို ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သောအားဖြင့် အပြန်ကျတော့ မှီတို့ဘာတို့ တောထဲမှာ အလေ့ကျပေါက်ပြီး စားလို့ရတာတွေ ခူးသွားပေးပါတယ်။ သေနတ်ငှားတာဟာ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ရာရောက်တယ် ဆိုတာကို သူရောကျုပ်ပါ သိပါတယ်။ တစ်နေ့ကျတော့ သူက မေးလာတယ်။ “မင်း ဘာဖြစ်လို့ အရန်တပ်ရင်းထဲ မဝင်တာလဲ။ ဝင်လိုက်ရင် သေနတ်ကိုင်ဖို့ လိုင်စင်လည်း ရမှာ”တဲ့။ အဲဒီအချိန်က ကျုပ်က အသက် ၁၂ နှစ်သာရှိသေးတာဆိုတော့ ကျုပ်က ငယ်သေးတယ်ဗျလို့ပဲ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ သူက မင်းအသက် ဆယ့်ငါးနှစ်လို့ ပြောလိုက်ရင် ရတယ်တဲ့။ ကျုပ်က သဘောတူလိုက်ပြီး အရန်တပ်ထဲ ဝင်လိုက်ပါတော့တယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်ကိုင်ဖို့ သေနတ်နဲ့ လိုင်စင် ရပြီပေါ့။ တောပစ်သွားရင် သေနတ်ကို တရားမဝင်ကိုင်တယ်လို့လည်း အာဏာပိုင်တွေကို ကြောက်စရာမလိုတော့ဘူး။ တကယ်တမ်းကျတော့ ကျုပ် ရတဲ့ သေနတ်က နှစ်လုံးပြူးဆိုပေမဲ့ တစ်ဖက်က ပျက်နေတာ တစ်ချက်ပစ်ရင် တစ်လုံးသာ ထွက်တယ်။ ကျုပ်ကတော့ ဒီအတိုင်း ပစ်နေတာပါပဲ။ တစ်နေ့မှာတော့ ဆစ်ခ်ပန်းပဲဖိုတစ်ခုက ပြင်ပေးလိုက်လို့ ကောင်းသွားပါတယ်။

ကျုပ်က တောပစ်ထွက်ရင် ပျဉ်ပုံကြီးဆိုတဲ့ တောဘက်ကို ထွက်တတ်ပြီး အိမ်ပြန်လာရင် ရေဘဲ လေး၊ ငါးကောင်လောက်တော့ ပါလာတာပဲ။

နောက်ကျတော့ ကျုပ်က အသက် ၁၂နှစ်ကို သေနတ်လိုင်စင်ရလိုမှုကြောင့် ၁၅ နှစ်လို့ လိမ်ပြောခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်ပူလာတယ်။ ဒါနဲ့ ကျောင်းအုပ်ကြီး စီဒဗလျူ အိန်လေးဆီ သွားပြီး ကျုပ် သေနတ်လိုင်စင်လိုချင်တာကြောင့် အသက်လိမ်ပြောခဲ့တာဖြစ်တဲ့အကြောင်း ဝန်ခံလိုက်ပါတယ်။ ဆရာကြီးက ပုလိပ်မင်းကြီးဆီကို စာတစ်စောင် ရေးပေးပြီး လွှတ်လိုက်တော့ အသက်မပြည့်သေးပေမဲ့ သေနတ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင် ရခဲ့တယ်။ မစ္စတာအိန်လေးက သူ့အနေနဲ့ ကျုပ်ကို မုဆိုးတစ်ယောက်အဖြစ် အားကိုးလို့ ရမယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့လို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် သူက ကျုပ်နဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ တောပစ်သွားတာကိုလည်း ခွင့်ပြုထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းတက်ချိန်အမီ ပြန်လာဖို့ကိုတော့ အမြဲ သတိပေးပါတယ်။

ကျောင်းအုပ်ကြီးရဲ့ ဇနီးကလည်း ကျုပ် တောပစ်တာကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ တစ်ခါတော့ ကျုပ်တို့က အစွယ်ငေါငေါနဲ့ တောဝက်ကြီးတစ်ကောင် ရလာတယ်။ မစွပ်အိန်လေးက “မင်းတို့ ဒီအကောင်ကြီးကို မကြောက်ကြဘူးလား” လို့ မေးတယ်။ ကျုပ်က ကြောက်ဖို့ အချိန်မရတဲ့ အကြောင်း၊ တောဝက်ကြီးကို မြင်လိုက်တာနဲ့ သူ ချုံတွေကြား ဝင်မပြေးခင် ပစ်ဖို့သာ အာရုံစိုက်ခဲ့ကြကြောင်း ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က တောထဲမဝင်ခင်ကတည်းက သတိထားဆောင်ရွက်ရမယ့် ကိစ္စတွေကို ဆရာတွေ သင်ထားတဲ့အတိုင်း ကြိုတင်ဆောင် ရွက်ခဲ့ကြပါကြောင်းလည်း ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

ဆရာတစ်ယောက်က ဗမာဖြစ်ပြီး သူ့နာမည်က ဦးပေါ်ဦး လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူက တောစပ်နားမှာ အိမ်တစ်လုံးရှိပြီး ကျုပ်တို့ကို မကြာခဏ ဆိုသလို ညအိပ်ခေါ်တတ်တယ်။ တစ်ခါတလေဆို ရက်တော်တော်ကြာကြာ သူ့အိမ်မှာ နေဖြစ်ကြတယ်။ ဦးပေါ်ဦးက တောနဲ့ပတ်သက်ပြီး အန္တရာယ်များတဲ့ တောကောင်တွေရဲ့ အမူအကျင့်က ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာ ကျွမ်းတယ်။ အန္တရာယ်များမယ် ထင်ရင် သူက ကျုပ်တို့ကို တောထဲ အဝင်မခိုင်းပါဘူး။ ဆိုကြပါစို့၊ တောဝက်တစ်ကောင် ဒဏ်ရာရပြီး လွတ်သွားတယ် ဆိုကြပါစို့။ အဲဒါဆို ဦးပေါ်ဦးက ကျုပ်တို့ကို သူ့အိမ်မှာ နေခိုင်းထားပြီး သူ့ကိုယ်တိုင် သူ့ခွေးတွေနဲ့ တောထဲဝင်တော့တာပဲ။ ပြန်လာရင်တော့ သူက တောဝက်ကို ဘယ်လို ခြေရာခံလိုက်ကြောင်း၊ သူ့ခွေးတွေကလည်း ဒဏ်ရာရထားတဲ့ တောဝက်ကို အနံ့ခံလိုက်ကြတဲ့အကြောင်း၊ တောဝက်ကိုတွေ့တဲ့အခါ သေချာပေါက် သေစေနိုင်မယ့် ပစ်ကွင်းကိုရွေးပြီး တစ်ချက်တည်းနဲ့ အသေသတ်နိုင်ခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေ ရှင်းပြတော့တာပဲ။ သူက အန္တရာယ်မဖြစ်အောင် သတိထားတတ်တယ်။ ဒဏ်ရာရနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်ဆိုတာက ပိုပြီး အန္တရာယ်များကြောင်း ကျုပ်တို့ကို သင်ကြားပေးခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနည်းနဲ့ ဦးပေါ်ဦးက ကျုပ်တို့ကို နည်းနည်းချင်းသင်ပေးသွားတာ။ ကျုပ်တို့ကလည်း သူ့ဆီက နည်းနည်းချင်းရတဲ့ တောလိုက်ပညာတွေနဲ့ပဲ သတိကြီးစွာထားတတ်တဲ့ မုဆိုးတွေ ဖြစ်လာခဲ့တော့တာပေါ့။

အားကစားနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ကျုပ်က လက်ဝှေ့ထိုးတာ ဝါသနာပါတယ်။ မေမြို့မှာရှိတဲ့ တပ်ရင်းတွေထဲက စစ်သားတွေနဲ့ ထိုးတယ်။ ရန်ကုန်ဆင်းပြီး အရပ်သားတွေနဲ့လည်း နှစ်ပွဲလောက် သွားထိုးဖူးပါရဲ့။

ဗမာ့မုဆိုး

ချန်ပီယံဟောင်းကြီးတစ်ယောက်က ကျုပ်ကို အင်္ဂလန်သွားပြီး ထိုးစေချင်တယ်တဲ့။ သူက ကျုပ်မန်နေဂျာအဖြစ် လိုက်ပေးမယ်ပေါ့။ ဗြိတိသျှက လက်ငွေသမားတွေနဲ့ သွားထိုးကြရင် ငွေလည်း ကောင်းကောင်းရမယ်လို့ သူက ဆိုပါတယ်။

ကျုပ်က သူပြောတာကို လက်ခံချင်သား။ အမေက သဘောမတူဘူးလေ။ အမေက မုဆိုးမဖြစ်ပေမဲ့ မိသားစုကို ရှာဖွေကျွေးနေတဲ့သူ။ အမေက အိမ်ထောင်နှစ်ဆက်ကျခဲ့တာဆိုတော့ ကျုပ်တို့ မိသားစုက ကြီးတယ်လေ။ ကျုပ်မှာက အစ်မနှစ်ယောက်၊ အစ်ကိုတစ်ယောက် ရှိတယ်။ အမေတူအဖေကဲ့ အစ်ကိုနှစ်ယောက်လည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒီ အစ်ကိုနှစ်ယောက်ထဲမှာ တစ်ယောက်က ကျောင်းအုပ်ဖြစ်နေပြီး နောက်တစ်ယောက်က အင်ဂျင်နီယာပါ။ သူကတော့ ရန်ကုန်နဲ့ ဟောင်ကောင်ပြေးနေတဲ့ သင်္ဘောပေါ်မှာ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ တခြား ဆိပ်ကမ်းတွေလည်း ကပ်တယ်ပေါ့။ အဲဒီ အင်ဂျင်နီယာအစ်ကို အိမ်ပြန်လာရင် သူ့အတွေ့အကြုံတွေ ပြောပြလေ့ရှိတာဆိုတော့ ကျုပ်က သိပ်သဘောကျတာပဲ။ သူပြောတဲ့ အထဲမှာ ဆိပ်ကမ်းတွေအကြောင်း၊ ပင်လယ်အကြောင်းတွေ ပါတာကိုး။ အားလုံးထဲမှာ ပျော်စရာအကောင်းဆုံးကတော့ ခရစ္စမတ်ကာလဖြစ်တဲ့အတွက် မိသားစုတွေ တစ်နှစ်တစ်ခါ စုံစုံညီညီတွေ့ကြရတာပါပဲ။

လက်ငွေ့နဲ့ပတ်သက်လို့ကတော့ အမေက သူ့သား အိမ်ပြန်လာချိန်မှာ သူများ ထိုးလိုက်တဲ့ဒဏ်ကြောင့် မျက်နှာမှာအညိုအမည်းတွေ ဖြစ်လာမှာကို မမြင်ချင်ဆုံးပါပဲ။ အင်္ဂလန်သွားပြီး လက်ငွေ့ထိုးချင်တယ် ပြောတော့ အမေက သဘောမတူဘူး။ ဒါကြောင့် ကျုပ် မသွားဖြစ်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်ကတော့ လက်ငွေ့ဆက်ထိုးနေတာပဲဆိုတော့ အမေကလည်း ကျုပ်ရည်ရွယ်ချက်ကို ရိပ်မိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြာလာတော့ လက်ငွေ့လောကမှာ ကြေးစားလက်ငွေ့သမားတစ်ယောက် ဖြစ်ရေးကိစ္စက ကျုပ်ရင်ထဲမှာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်လာပါတော့တယ်။ တောထဲမှာ အမဲလိုက်နေရတာကို ပျော်နေတဲ့အတွက် လက်ငွေ့လောကကို စွန့်ခွာလာမိခြင်းပဲ ဖြစ်မယ်ထင်ပါရဲ့။ ကျုပ် အချိန်အဆာတွေ လွဲကုန်ပါပြီ။ တစ်ခါတစ်ခါ ငှက်ဖျားက ပြန်ထတတ်သေးတာဆိုတော့ ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် ကြံ့ခိုင်အောင် လေ့ကျင့်ရေးတော့ ပြန်လုပ်ရတာပေါ့။ ဒါမှလည်း ခွန်အားရှိမယ်၊ အမောခံနိုင်မယ်လေ။ ဒီပုံနဲ့ကတော့ ကမ္ဘာ့ချန်ပီယံ မဆိုထားနဲ့ ဗမာ့ချန်ပီယံတောင်

ဖြစ်လာနိုင်စရာ မရှိပါဘူး။ အောင်မြင်မှုက ရသင့်သလောက်တော့ရပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာတော့ ကျုပ် လက်တွေ့ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတော့တယ်။

ကျုပ် အိမ်နီးချင်းကလေးတွေကလည်း အရွယ်လေးတွေ ရောက်လာကြတော့ တပ်ထဲ ဝင်ချင်ကြတယ်။ စစ်သားတွေက တူညီဝတ်စုံတွေနဲ့ ချီတက်ကြရင် သိပ်ကြည့်လို့ကောင်းတာကိုး။ စစ်သားတွေထဲမှာတော့ လူမျိုးစုံရှိတယ်။ ဗြိတိသျှ၊ အိန္ဒိယ၊ ဂေါ်ရခါး အစုံပေါ့လေ။ သူတို့က ဗမာပြည်ကြီးကို ထိခိုက်စော်ကားလာမယ့်ရန်က ကင်းဝေးအောင် စောင့်ရှောက်နေကြတာပဲ။

စစ်သားတွေထဲမှာ ကျုပ်ကတော့ ဂေါ်ရခါးစစ်သားတွေကို သဘောအကျဆုံးပဲ။ တခြား တပ်တွေသာ မေမြို့ကနေ ပြောင်းချင်ပြောင်းသွားမယ်၊ ဂေါ်ရခါးတပ်တွေကတော့ ဘယ်တော့မှ မပြောင်းဘူး။ မေမြို့မှာပဲ ရှိတယ်။ သူတို့ ယူနီဖောင်းတွေက အရောင်စုံသလို လက်နက်တွေကလည်း ပြောင်လက်တောက်ပနေတယ်။ သူတို့ တီးဝိုင်းကလည်း လေမှုတ်ကိရိယာသုံးတာတွေ ပါတယ်။ သူတို့ ဘင်ခရာအဖွဲ့ တီးသံတွေက မေမြို့ရဲ့ တောင်နံရံတွေကို ထိမှန်ပျံ့ဝဲလာတာက အင်မတန်သာယာပါတယ်။ သူတို့ တီးခတ်ကြပုံကို ကျုပ်ကတော့ သိပ်သဘောကျပါတယ်။

မေမြို့မှာ ဘုရင်ခံရုံးစိုက်တာက တစ်နှစ်မှာ ခြောက်လဆိုတော့ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အပြည့်အဝရှိမှာပဲလို့ ယူဆကြလိမ့်မယ်။ ဟုတ်ဘူးဗျ။ မေမြို့မှာလည်း ဓားပြတွေဘာတွေရှိတာပဲ။ ဒီဓားပြတွေ၊ တောပုန်းတွေက မကြာခဏဆိုသလို ခရီးသွားတွေကို တိုက်ခိုက်ကြတာပဲ။ သူတို့က တောတွေထဲမှာ ပုန်းနေကြတာဆိုတော့ ကျုပ်တို့ တောထဲဝင်ရင် သတိထားရတယ်။ သူတို့ကလည်း သူလိုကိုယ်လိုလူတွေပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သေနတ်နဲ့ပစ်ဖို့ သိပ် ဝန်မလေးကြတဲ့သူတွေလေ။ အစိုးရက သူတို့ကို ဖမ်းဖို့ ပုလိပ်တွေကို ရော၊ စစ်တပ်ကိုပါ တာဝန်ပေးထားတာဆိုတော့ လွတ်အောင်ပုန်းကြရင်း သေနတ်ကိုလည်း သုံးဖို့ ဝန်မလေးကြဘူးပေါ့။ အစိုးရဘက်တော်သားတွေကလည်း သူတို့ကို ဖမ်းပြီး တရားရုံးတင်၊ ထောင်ချ စတဲ့ ဇာတ်မျောကြီးတွေ လုပ်နေရတာထက် တွေ့တဲ့နေရာမှာ ရှင်းလိုက်တာက အလုပ်ရှုပ်သက်သာတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ ဒီတော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဉာဏ်ချင်းပြိုင်နေကြတာပေါ့။ သူတို့ကလည်း မေမြို့မြို့ပေါ် တက်ချင်တဲ့အခါ တက်လာတာပဲ။ ဘယ်သူက သိမှာလဲလေ။

ဗမာ့မုဆိုး

ကျုပ်အသက် ၂၁နှစ်လောက်ကတော့ ရှမ်းပြည်နယ်မှာ အချိန်တော်
တော်ကြာကြာကတည်းက အခြေချနေခဲ့ဖူးတဲ့ တောသားကြီးတစ်ယောက်နဲ့
တောပစ်ထွက်လာခဲ့တယ်။ တစ်ညမှာတော့ ကျုပ်တို့က ကျားတစ်ကောင်
အတွက် ထောင်ချောက်ဆင်ပြီး သစ်ပင်ပေါ်က စောင့်နေကြပေမဲ့ ကျားက
တော့ ပေါ်မလာပါဘူး။ မနက်ပိုင်းကျတော့ မိုးရွာလာတာနဲ့ သစ်ပင်ပေါ်က
ဆင်းကြပြီး ရွာနှစ်ရွာကြားက တောင်စွန်းကလေးတစ်ခုမှာ ကျုပ်တို့ဆောက်
ထားကြတဲ့ တဲကလေးဆီ ပြေးကြရတယ်။ ကျုပ်က တဲရဲ့ ကြမ်းပြင်မှာ
လှဲနေတုန်း သူက ပြောင်းဖူးတွေ ဖုတ်နေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ အသံတစ်ခု
သူ ကြားလိုက်ဟန်နဲ့ ခေါင်းထောင်လာတာ မြင်လိုက်ရပါတယ်။ သူ ရုတ်
တရက်ရပ်လိုက်ပြီး တဲပေါက်ဝကနေ မျှော်ကြည့်တယ်။ ချက်ချင်းပဲ ကျုပ်
ဘက် ပြန်လှည့်လာပြီး တစ်စုံတစ်ယောက်က သူ့ကို တွေ့သွားပြီ ဆိုတဲ့
သဘောနဲ့ မလှုပ်မယှက်ကြီးရပ်ပြီး လေသံနဲ့ လှမ်းပြောတယ်။ “မင်း
အဲဒီနေရာမှာပဲ ငြိမ်ငြိမ်ကလေးလဲနေ။ မလှုပ်နဲ့။ ဒီထက် ဘာမှ ပိုပြောလို့မရ
တော့ဘူး။ လူတွေ ငါတို့ဆီ လာနေကြတယ်”တဲ့။

သူပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ကျုပ်က ငြိမ်ငြိမ်ကလေးပဲ မှောက်နေလိုက်
တယ်။ ခင်းထားတဲ့ ဝါးခြမ်းတွေ ကြားကနေ အသာချောင်းကြည့်ဖြစ်အောင်
တော့ ကြည့်လိုက်ပါသေးတယ်။ သစ်ပင်ငယ်ကလေးတွေ ကြားကနေ လူ
တစ်ယောက် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တစ်လက်နဲ့ ကျုပ်တို့ တဲဘက်ကို လာနေ
တယ်။ ပုံးနှစ်ပုံးကို ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး ပခုံးပေါ် ချိတ်ထားသေးတယ်။ ကျုပ်
သိလိုက်ပါပြီ။ ကျုပ်တင်မဟုတ်ပါဘူး။ ဗမာပြည် ဒီဒေသမှာ နေတဲ့သူတိုင်း
သူ့ပုံးထဲမှာ ဘာပါသလဲဆိုတာ သိကြပါတယ်။ တခြား မဟုတ်ပါဘူး။
ဘိန်းသယ်လာတာပါ။

သူ့နောက်မှာလည်း လူတစ်စုက သူလိုပဲ ပုံးတွေထမ်းပြီး ရိုင်ဖယ်
သေနတ်ကိုယ်စီနဲ့ ပါလာကြတယ်။ အားလုံးပေါင်း လူနှစ်ဆယ်လောက်
ရှိမယ်ထင်ပါရဲ့။ သိပ်မကြာပါဘူး သူတို့ လျှိုတစ်ခုထဲကို ဆင်းသွားကြတာမို့
ကျုပ်တို့ မြင်ကွင်းကနေ ပျောက်သွားကြပါတယ်။

အဘိုးကြီးက တဲပေါက်ဝကနေ ပြန်လှည့်လိုက်ပြီး “ကိုင်း...
မင်း ထ၊လို့ရပြီ။ သူတို့က ငါ့ကို သိတယ်။ သူတို့ကို ဒုက္ခပေးမယ့်သူ
မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မင်းက သူစိမ်းဆိုတော့ သူတို့မြင်သွားရင်
ပုလိပ်လားဘာလား ထင်သွားကြနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ထင်သွားရင် မင်းကို

ရှည်ရှည်ဝေးဝေးမေးနေမှာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ခါတည်း ပစ်သတ်လိုက်ကြမှာ”တဲ့။

ဒီလူတွေက ဘိန်းတွေကို ဗမာပြည်က ဘိန်းလမ်းမလို့ ခေါ်တဲ့ နေရာကတစ်ဆင့် တရုတ်ပြည်တို့၊ ယိုးဒယားတို့ကို ပို့ကြမှာပါ။ ဒါမှ မဟုတ်ရင်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းက ဘိန်းချက်မယ့် တစ်နေရာရာကို ပို့ကြမှာပေါ့။ ဒီမှာက အမြဲတမ်း ရာသီဥတုက အေးမြနေပြီး နင်းတွေကျသလို မြူတွေကလည်း ဆိုင်းနေတာကိုး။ ဗမာပြည်မှာက ဘိန်းကို တရားဝင်လုပ်ကိုင်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတိုင်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ ချမ်းသာတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တချို့လောက်သာ လိုင်စင်နဲ့ လုပ်ခွင့်ရထားတာပါ။ ဒီတော့ လိုင်စင် မရနိုင်သူတွေက ခိုးလုပ်ကြတာပေါ့။ ငွေကလည်း မက်လောက်အောင် ရတာဆိုတော့ တရားမဝင် ဘိန်းသယ်တဲ့သူတွေ များလာတာပေါ့။ တောလမ်းတွေကို ဖြတ်ပြီး မန္တလေးက သူတို့ဖောက်သည်တွေဆီ ပို့တဲ့သူက ပို့တယ်။ တချို့ကလည်း ရန်ကုန်အထိပေါ့။ ငွေများများစားစား ရကြတာဆိုတော့ မြို့ကြီးတွေမှာ သူဌေးတွေလို နေနိုင်ကြပါတယ်။

နောက်တစ်ကြိမ်ကတော့ မိတ်ဆွေနှစ်ယောက်နဲ့အတူ ဧရာမတောဝက်ကြီး ပစ်ဖို့ ကြိုးစားကြတဲ့အချိန်ပေါ့။ တောဝက်က တောင်ကြားထဲ ဆင်းပြေးတာကို လိုက်ကြရင်း ကျုပ်တို့ မျက်စိလည်ရော။ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ပြန်တက်ဖို့ လမ်းရှာရတော့တာပေါ့။ လိုက်ရင်းလိုက်ရင်းနဲ့ တောဝက်ရဲ့ ခြေရာတွေက တော်တော်ကျလာတယ်။ သဘောကတော့ ဒီကောင် တစ်ခုခုကို ကြောက်ပြီး သုတ်ခြေတင်ပြေးနေပြီပေါ့။ တစ်စုံတစ်ခု ဒါမှမဟုတ် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ဒီကောင် ကြောက်ပြီး ပြေးနေတဲ့ပုံ ပေါ်တယ်။ ဒီကောင်ကြီး နောက်လိုက်လို့ အပိုပဲ။ ဒီကောင်ကြီးက ကျုပ်တို့နဲ့ မိုင်အများကြီး ကွာတဲ့နေရာ ရောက်နေလောက်ပါပြီ။

ကျုပ်တို့ တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ် တက်လိုက်ကြပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာကြည့်မယ်ပေါ့။ အဲဒီအချိန် ကျုပ် နှာခေါင်းထဲမှာ အနံ့တစ်ခုရလိုက်တယ်။ စိမ်းရွှေရွှေအနံ့ပဲ။ အနံ့က ပြင်းသထက်ပြင်းလာတယ်။ “ဟ... ဘိန်းနံ့ပါလား”လို့ ကျုပ်က အထိတ်တလန့် ပြောလိုက်တဲ့အချိန် တခြားတစ်ယောက်ကလည်း “ဟုတ်တယ်၊ ဘိန်းနံ့ပဲ”လို့ ဆိုတယ်။

ကျုပ်တို့ သတိကြီးစွာနဲ့ ဆက်လျှောက်ခဲ့ကြတယ်။ ရှေ့ဆက်လေ ဘိန်းနံ့က ပြင်းလာလေပါပဲ။ မြွေများလို တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးနေတဲ့

ဗမာ့မုဆိုး

တောလမ်းအတိုင်း သွားလိုက်ကြပြီး ကိုက်၃၀၀ လောက် အရောက်မှာတော့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ စောင်တွေ ကာထားတဲ့ တစ်နေရာကို လှမ်းမြင်ရတယ်။ စောင်တွေရဲ့ အပြင်ဘက်မှာတော့ လူတစ်ယောက်ရှိနေပြီး သူ့ပေါင်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပြောင်းဝက ကျုပ်တို့ဘက် လှည့်ထားတယ်။ ကျုပ် ရိုင်ဖယ်ကလည်း ပခုံးပေါ်မှာ ရှိနေပြီး သူ့ဘက်ကို ချိန်ထားပြီးသားပါ။ လက်ညှိုးတစ်ချက်ကွေးလိုက်ရုံနဲ့ ကျုပ်တို့နှစ်ယောက်ထဲက တစ်ယောက်တော့ မှန်မှာ အသေအချာပဲ။ အခြေအနေက တကယ့်ကို ကျဉ်းထဲကျပ်ထဲပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က ဘာမှဂရုမပြုမိတဲ့ဟန်နဲ့ ဆက်လျှောက်နေလိုက်ပါတယ်။ သူ့မြင်ကွင်းကို ကျော်လာတဲ့အထိ ကျုပ်ကလည်း သူ့ကို လှည့်တောင်မကြည့်ပါဘူး။ သူ့စိတ်ထဲမှာတော့ ကျုပ်တို့ကို ပုလိပ်တွေလို ထင်ချင်ထင်မှာပေါ့။ သူက သံသယဖြစ်ပြီဆိုတာနဲ့ ကျုပ်တို့ သုံးယောက်ကို ပစ်ချလိုက်နိုင်တယ်။ ကျုပ်ကျောပြင်တစ်ခုလုံး ချွေးတွေ ရွှဲနစ်နေတာ၊ သူ့မြင်ကွင်းက လွတ်တော့မှပဲ သက်ပြင်းချနိုင်ပါတော့တယ်။

ကျန်တဲ့ သူ့ဂိုဏ်းသားတွေကတော့ စောင်တွေရဲ့ တစ်ဖက်မှာ ရှိကြမှာပေါ့။ ဘိန်းကုန်ကူးတဲ့သူတွေက သူတို့စခန်းချတဲ့ နေရာတွေမှာ ပြောင်းကိုယ်စီနဲ့ ဘိန်းရှူကြပြီး အပန်းဖြေကြပါတယ်။ ကျုပ်တို့က အမှတ်မထင် ခလုတ်တိုက်မိတာပေါ့။ သူတို့ ဘိန်းရှူနေတဲ့ နေရာတစ်ဝိုက်မှာတော့ စိမ်းရွှေရွှေ ဘိန်းနံ့တွေ ရနေပါတယ်။ အစောင့်တာဝန်ကျတဲ့ကောင်က သူတို့ ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့ သိကြောင်း ရိပ်မိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က မသိချင်ယောင်ဆောင် ထွက်လာတော့ သူကလည်း အန္တရာယ်မပေးတော့ဘူးပေါ့။ သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်တယ်ပေါ့။ ဗမာပြည်က တောတွေထဲမှာ အဲဒီလို သူ့စည်း ကိုယ့်စည်းနဲ့ နေတတ်ကြတာတွေရှိပါတယ်။ ဘိန်းကုန်ကူးတာ မကြိုက်ပေမဲ့ သူတို့ကို မနှောင့်ယှက်ရင် သူတို့ကလည်း ကိုယ့်ကို ဒုက္ခမပေးပါဘူး။ ဒါက အမေရိကန် မဟုတ်ဘူးလေ။ သူ့အလုပ်သူလုပ်၊ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်ပဲ။

ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျုပ်က ရွာထဲက ဘိန်းကုန်ကူးတဲ့ သူတွေကို ဘယ်လိုလဲ၊ ဘာလဲ၊ တစ်ခါမှ မမေးဖူးဘူး။ ဗမာပြည်မှာက ကိုယ့်စာရိတ္တကို ကိုယ်ထိန်းပဲ။ ဘယ်သူကမှ လာပြီး ထိန်းပေးစရာလည်း မလိုဘူး။ ဘိန်းကုန်ကူးတဲ့ သူတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း သူလို ကိုယ်လို လူတွေပါပဲ။ တောထဲမှာနေတဲ့ ရော်ဘင်ဟုဒ်က ပုလိပ်တွေနဲ့ ဉာဏ်ရည်ပြိုင်

သလိုပေါ့။ ဘိန်းကုန်ကူးတော့ရော ဘာဖြစ်သလဲ။ ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက တည်းက ကျုပ်တို့ဗမာတွေ ဘိန်းရှူခဲ့ကြတာပဲ။

ဗမာပြည်မှာ ဘိန်းကုန်ကူးလို့ အကောင်းဆုံးနေရာလို့ ကျုပ်ထင်တာကတော့ မန္တလေးပဲ။ ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်က ဆင်းလိုက်ရင် မန္တလေးမှာက ဆက်သွယ်ရေးလမ်းခရီးအစုံရှိတယ်။ ကား၊ ရထားတို့နဲ့သာမက ဧရာဝတီမြစ်ထဲကနေ ရေကြောင်းနဲ့ သွားချင်ရင်လည်း ရသေးတယ်။ မန္တလေးဆိုတာက ဗမာဘုရင်တွေ နန်းစိုက်ခဲ့တဲ့မြို့။ ကမ္ဘာကျော် ကဗျာဆရာ ကဏ္ဍဝလင်က မန္တလေးမြို့ရဲ့ အလှအပကို သူ့ကဗျာနဲ့ ရေးဖွဲ့ခဲ့ဖူးတယ်။ ကျုပ်အနေနဲ့ ပြောရရင်တော့ နည်းနည်းလေးမှကို မကြိုက်တဲ့နေရာပါ။ မြို့က မြစ်ကမ်းနံဘေး မြေနိမ့်ပိုင်းမှာရှိပြီး တောတွေတောင်တွေက ပတ်လည်ဝိုင်းနေတယ်။ ဥရောပတိုက်သား အရာရှိတွေများ မန္တလေးမှာ တာဝန်ကျပြီဆိုရင် မြန်မြန်ထွက်ပြေးချင်ကြတော့တာပဲ။ မန္တလေးမှာ အစဉ်တစိုက် နေကြတဲ့ သူတွေက ဗမာတွေများတယ်။ အိမ်တွေက ဝါးနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့အိမ်တွေဖြစ်ပြီး တောထဲမှာ ခဏတစ်ဖြုတ်နေဖို့သာ ဆောက်တဲ့ဟာမျိုးတွေပါ။ လူနေအိမ်အဖြစ် နေဖို့ မသင့်တော်ပါဘူး။ အနုပညာရှင်တွေ၊ သမိုင်းသုတေသီတွေကတော့ ဘုရားပုထိုးနှစ်ထောင်ကျော်ရှိတဲ့ မန္တလေးကို နှစ်သက်ကြပါတယ်။ ကျုပ်ကတော့ အနုပညာရှင်လည်းမဟုတ်၊ သမိုင်းသုတေသီလည်း မဟုတ်တော့ သူတို့နဲ့ အမြင်ချင်း မတူဘူးပေါ့။

စနေနေ့တိုင်း ကျုပ်က မန္တလေးကို စက်ဘီးနဲ့ ဆင်းပါတယ်။ လေးဆယ့်နှစ်မိုင်သာ ဝေးပြီး တောင်အဆင်းလမ်း ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက်တွေကို စီးရတာ အရသာရှိပါတယ်။ လမ်းတွေကလည်း မဆိုးပါဘူး။ တက္ကစီကားတွေကတော့ ဒီခရီးကို တစ်နာရီခွဲမောင်းရပါတယ်။ ကျုပ်က မန္တလေးကနေ မေမြို့ ပြန်တက်လာပြီးရင်တောင် ဘောလုံးကစားနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒါကတော့ စနေနေ့တိုင်း ကျုပ် မပျက်မကွက်ကစားတဲ့ အားကစားပဲ။ စက်ဘီးနဲ့တောင် မေမြို့-မန္တလေး အဆင်းအတက်လုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်ဆိုတော့ ကားမောင်းတဲ့အချိန်မှာ ဒီခရီးက စာဖွဲ့လောက်တော့ပါဘူး။

အဲဒီလို မေမြို့-မန္တလေး တက်ချည်ဆင်းချည်လုပ်နေတဲ့အချိန် ကျုပ် လမ်းခရီးမှာ ဗမာပြည်ရဲ့ကြောင်ကြီးတွေလို့ ပြောရမယ့် ကျားတွေ၊ ကျားသစ်တွေနဲ့ ကြုံဖူးတာပေါ့။ သူတို့က စက်ဘီးရှေ့ကနေ ဖြတ်သွားနေကြတာပဲ။ သူတို့ကို တွေ့လိုက်ပြီဆိုရင် ကျုပ်ကလည်း တုံ့ခနဲ ရပ်တတ်

ဗမာ့မုဆိုး

အောင် လေ့ကျင့်ထားပြီးသားပါ။ မျက်နှာချင်းဆိုင် ပက်ပင်းတိုးလို့ကတော့ ကျုပ်ကံကြမ္မာ မတွေးဝံ့စရာပေါ့။

ကားမောင်းတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ပြောစရာရှိပါတယ်။ တစ်ခါတော့ မေမြို့က လူတချို့ကို ရန်ကုန်ထွက်မယ့် ရထားအမီ မန္တလေး ပို့ဖို့ ဖြစ်လာတယ်။ လမ်းတစ်ဝက်လို့ သတ်မှတ်ထားကြတဲ့ နှစ်ဆယ့်တစ်မိုင် ရောက်တော့ ကားရေတိုင်ကီက အပူချိန်တက်ပါလေရော။ အဲဒီညက လသာ တဲ့ ညလည်း ဖြစ်နေတယ်။ မြေပြင်လည်း ဖြစ်နေတော့ ကျုပ်က ရေလဲ ထည့်ဖို့ ရပ်မယ်ပေါ့။ အဲဒီအချိန် ကားမီးရောင်အောက်မှာ ဝင်းဝင်းတောက် နေတဲ့ မီးလုံးကြီးနှစ်လုံး ရေကန်နားမှာ မြင်လိုက်ရတယ်။ ကားရှေ့မီးရောင် အောက်မှာ အဲဒီ မီးလုံးကြီးတွေက ကြီးသထက်ကြီးလာသလို မြင်လိုက်ရ တယ်။ ကျုပ် သဘောပေါက်လိုက်ပြီ။ ကျားကြီးတစ်ကောင်က ရေကန်ထဲ ဆင်းပြီး ရေသောက်နေတာကိုး။ ကျုပ်တို့ကား အတော်နီးလာတော့မှ သူ လည်း ရေကန်ထဲကနေ ဝုန်းခနဲ ထပြီး တောထဲ ဝင်ပြေးတော့တာပဲ။

ရန်ကုန်လည်း ဒါမျိုးဖြစ်တတ်တာပါပဲ။ ကျုပ် ကျောင်းပိတ်ရက်တွေ မှာ အမေက ရန်ကုန်ကို ခေါ်ခေါ်သွားတတ်တော့ ရန်ကုန်ကို အတော်လေး သိနေပါပြီ။ အမေက ရန်ကုန်ကို သဘောကျတယ်။ တစ်ကြောင်းက ရန်ကုန် မှာ အမျိုးတွေရှိတယ်။ ဒီတော့ ရန်ကုန်ရောက်ပြီဆိုရင် အမျိုးတွေ တစ် အိမ်ပြီးတစ်အိမ် အတက်အဆင်းလုပ်ပြီး သာရေး၊ နာရေး စတဲ့ သူ့အမျိုး တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိသင့်သိထိုက်တာတွေ နားထောင်တော့တာပဲ။ နောက် တစ်ချက်ကတော့ ရန်ကုန်ရောက်ရင် ဝယ်ရခြမ်းရတာကို အမေက သဘော ကျတယ်။ ဈေးထဲမှာ ဟိုငေးသည်ငေး၊ သူဝယ်နိုင်တာဝယ်ပေါ့။ လူတွေစည် ကားလှတဲ့ ရန်ကုန်ရဲ့ ဈေးဟာ ကျုပ်အတွက် မျက်စိပါသောဒ်ရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာက လူတွေများသလောက် အရိပ်ခိုစရာ သစ်ပင် မရှိပါဘူး။ ခြွင်းချက်အနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဗမာလူမျိုးတို့ရဲ့ နှစ်သစ်ကူးပွဲဖြစ် တဲ့သင်္ကြန်သုံးရက်ပဲ။ အင်မတန် ပူပြင်းတဲ့ရာသီမှာ တစ်ယောက်ကို တစ် ယောက် ရေပက်ကြတယ်။ မဏ္ဍပ်တွေမှာ စားစရာတွေ ကျွေးကြတယ်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် နည်းမျိုးစုံနဲ့ ရေပက်ကြတယ်။ ပျော်စရာကောင်း ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရန်ကုန်နဲ့ပတ်သက်လို့ ကျုပ်ပြောနိုင်တာက ဒါလောက်ပါပဲ။ နောက်တော့ ကျွန်တော် လက်ဝှေ့ထိုးတဲ့အချိန်ကျတော့ ရန်ကုန်ကို ရောက် ပြန်တယ်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်ကို အနိုင်ထိုးနိုင်လို့ သူရဲကောင်း

တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါရဲ့။ ဒီကောင်က ဗမာလက်ငွေကျော်တွေ၊ ဗြိတိသျှ တပ်သားတွေ၊ ရေတပ်က လက်ငွေသမားတွေကို နိုင်ထားတဲ့ ကောင်ကိုး။ ကျုပ်က ပွဲပြီးပြီးချင်း ရန်ကုန်ကနေ ပြန်တာပါပဲ။ ကျုပ်ပျော်တဲ့ တောက ခေါ်နေပြီကိုး။

ပထမကမ္ဘာစစ်မတိုင်မီ နှစ်အနည်းငယ်လောက်တုန်းက ရန်ကုန်မြို့ ထဲ ကျားဝင်လာပြီး ရွှေတိဂုံစေတီပေါ် တက်ခဲ့သတဲ့။ ဒီစေတီက အင်မတန် လက်ရာမြောက်ပြီး ရန်ကုန်မြို့တော်ရဲ့ အလှဆုံးနေရာလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ မုခ်ဝတစ်ခုနားမှာ ကျားကရှိနေတော့ ဒီကောင် ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ သူ့ကို ဘယ်လိုရှင်းကြရမလဲ တိုင်ပင်ကြတာပေါ့။ ဗြိတိသျှတွေကတော့ သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗမာတွေက “ဒီကျားက ဘုရားလာဖူးတာ၊ မပစ်ရဘူး။ ပစ်ရင် ငရဲလားလိမ့်မယ်”လို့ ကန့်ကွက်ကြသတဲ့။ သူတို့အမြင်မှာ တော့ ကျားကို ဝိညာဉ်တစ်ခုခုက စီးဝင်ထားတယ်လို့ မြင်ကြတယ်။ အဲဒီ ဝိညာဉ်က ရွှေတိဂုံဘုရားဖူးချင်လို့သာ ရောက်လာတယ်ပေါ့။ ဒါမျိုးတွေက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမှာ အယူရှိတယ်လေ။ ဒီတော့ သူတို့က ကျားဟာ သူ့ အလိုလို ပြန်သွားလိမ့်မယ်လို့ ယူဆထားကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျားကလည်း မဆင်းဘူး။ အရှင်လတ်လတ်ဖမ်းဖို့ ဆိုတာကလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ရက်က ကြာလာပြီ။ ဒီထက်ကြာရင် အန္တရာယ်ရှိလာမယ်လို့ အာဏာပိုင်တွေက သုံးသပ်ကြတယ်။ ဒီတော့ ကျားကို အသေပစ်ဖမ်းမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက် ကြပါတော့တယ်။

ဒီနေ့ခေတ်မှာ ဒီလောက်အထိတော့ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ ဟိုတုန်း က ဗမာပြည်အကြောင်း စဉ်းစားမိတော့ ကျုပ်ငယ်ဘဝကနေ ဒီအရွယ် ရောက်လာတဲ့အချိန်အထိ ဗမာပြည်က ဘယ်လောက်များ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီ လဲ။ အဲဒီကာလတုန်းကတော့ ဗမာပြည်ဟာ အိန္ဒိယရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ သာ ရှိသေးတာကိုး။ သုံးတဲ့ငွေကြေးကအစ ၁၉၂၇ ခုနှစ် သီးခြားခဲ့မထွက်မီ အချိန်အထိ အိန္ဒိယပိုက်ဆံပဲ သုံးခဲ့ကြရတာပါ။ ဒီတော့ နိုင်ငံနှစ်ခုက အနီးကပ်ဆက်ဆံရေးရှိတဲ့အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသား အတော်များများကလည်း ဗမာပြည်မှာ လာနေကြတာဆိုတော့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် မဟတ္တမနန္ဒီရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုတွေကို တွေ့မြင်ကြားသိနေရတယ်။ ဗမာပြည်မှာ လာနေတဲ့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံသားက အတော်များပြီး တရုတ်နည်းနည်းရှိတယ်။ ဗမာတိုင်းရင်းသား တွေကတော့ ဘယ်နိုင်ငံခြားသားကိုမှ သဘောမကျပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ

ဗမာ့မုဆိုး

ဆိုတော့ နိုင်ငံခြားသားတွေက နေရာကောင်းကောင်းရတယ်၊ စီးပွားရေးမှာလည်း အောင်မြင်ကြတော့ ဗမာပြည်ရဲ့ စီးပွားရေးအင်အားအများစုက သူတို့လက်ထဲ ရောက်နေတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားတွေကတော့ ပြောစမှတ်တွင်လောက်အောင်ကို များခဲ့ပါတယ်။

ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ဥရောပတိုက်သားတွေက ဘယ်လိုမှ ခံစားမှုမရှိပါဘူး။ ကျုပ်တို့အိမ်မှာဆိုရင်လည်း ဗမာတွေထက် အိန္ဒိယ အိမ်ဖော်တွေက များတာပဲ။ ကျုပ်မိဘတွေ အထူးသဖြင့် ကျုပ်အဖေပေါ့၊ သူက ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းသူဆိုတော့ စကားခပ်ကြမ်းကြမ်းပြောတတ်တဲ့ ဗမာတွေကို မကြိုက်တာကြောင့် အိန္ဒိယအိမ်ဖော်တွေကိုပဲ ငှားပါတယ်။ ကျုပ်တို့အိမ်မှာ အလုပ်သမားအများစုက ဘင်္ဂလားက လာကြတာပါ။ အဲဒီမှာက ဟိန္ဒူတွေက ပိုများတယ်။ တော်တော်များများက မဒရပ်ဆိုတဲ့ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းက ဖြစ်တာကြောင့် သူတို့က ဝိညာဉ်ကို ကိုးကွယ်ကြပါတယ်။ သူတို့အုပ်စုနှစ်ခုရဲ့ ခြားနားချက်ကတော့ မဒရပ်က လာတဲ့ သူတွေက နွားကို အထွတ်အမြတ်ထားတာကြောင့် အမဲသား မစားကြပါဘူး။ ဘင်္ဂလီတွေကတော့ စားပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သူတို့က ကျုပ်ကို သူတို့ဘာသာစကား ပြောတတ်အောင် သင်ပေးကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း နောင် အာသံမှာ မုဆိုးဖြစ်လာတော့ အများကြီး အထောက်အကူရပါတယ်။

ကျုပ်နေခဲ့တဲ့ ဗမာပြည်မှာ ခေတ်မီအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေ မရှိတဲ့ နေရာဆိုပေမဲ့ နေလို့ကောင်းတဲ့ ဒေသတစ်ခုပါ။ အရိပ်ခိုစရာနေရာဆိုတာ အလွယ်တကူရှာလို့ ရနိုင်သလို ဆောက်ဖို့လည်း လွယ်ပါတယ်။ အစားအသောက် အင်မတန်ပေါ့တဲ့ တောတွေ ရှိပါတယ်။ အသီးအနှံစားမလား၊ သစ်ဥသစ်ဖုစားမလား၊ တောထဲမှာ ကြိုက်တာကို အလွယ်တကူ ခူးစားနိုင်တယ်။ ဆန်နဲ့ အသားနည်းနည်း ပြုတ်စားရင်လည်း ရတာပဲ။ ချောင်းတိုင်းမှာ ငါးရှိတယ်။ ရေတက်တဲ့အခါမျိုး၊ မိုးတွင်းလို အချိန်မျိုးမှာ အလွယ်တကူ ဖမ်းစားလို့ရတယ်။ တစ်ခါတလေဆို ကန်ထဲက ရေတွေ ပြန်ကျသွားတဲ့အခါ၊ ရေခန်းသွားတဲ့အခါမျိုးတွေမှာ ငါးတွေကို အလွယ်တကူ ဖမ်းလို့ရတယ်။ ကျုပ်တို့က ငါးတွေကိုခွဲ၊ ဆားသိပ်ပြီး နေလှန်းကြတယ်။ အင်မတန်အရသာရှိတဲ့ ငါးခြောက်တို့၊ ငါးပိတို့ စားရတာပေါ့။

ကျုပ် ကျောင်းက ထွက်တဲ့အချိန်မှာ ဗမာတွေရဲ့ ဓလေ့စရိုက်တွေကို တော်တော်နားလည်နေပါပြီ။ အလုပ်လုပ်ဖို့ လိုအပ်လာပြီမို့ ကျောင်းက

ဝင်းငြိမ်း

ထွက်လိုက်ရတာပါ။ ကျုပ်ကတော့ သဘောကျပါတယ်။ မေမြို့မှာကတော့
အလုပ်ရဖို့ ဘာအခွင့်အလမ်းမှ မရှိနိုင်တာကြောင့် ရန်ကုန်ကို ထွက်လာခဲ့
တယ်။ ဘာအခွင့်အလမ်းများ ရနိုင်မလဲပေါ့။

အခန်း (၃)

သစ်ခုတ်သမားဘဝ

ကျုပ် ပထမဆုံးရတဲ့အလုပ်က အစိုးရအကောက်ခွန်ဌာနမှာပါ။ ရတဲ့လစာက ကျုပ်လက်ဖက်ရည်ဖိုးလောက်တောင် မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တခြား အလုပ်တစ်ခုမရခင် ခဏမှေးတဲ့အနေနဲ့ ဝင်လုပ်နေလိုက်ပါတယ်။

ဗမာပြည်ကိုဝင်တဲ့ ဝင်ပေါက်ဖြစ်နေတဲ့ ရန်ကုန်မှာက သွင်းကုန်တွေ ရော၊ ထွက်ကုန်တွေရော နည်းနည်းနောနော ပမာဏမှ မဟုတ်ပဲ။ ဒီတော့ ဒါတွေကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ဖို့ လူအင်အားများစွာ လိုသလို မှတ်တမ်းမှတ်ရာ တွေလည်း အများကြီးထားရပါတယ်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က ပို့ကြတဲ့ ကုန်စည် တွေက ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ထဲက တစ်ဆင့် မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့၊ အဲဒီကတစ်ဆင့် ရန်ကုန်မြစ်ထဲ ဝင်လာကြတာပေါ့။ ဝင်လာတဲ့ ကုန်တွေက တော့ အစုံပဲ။ အဝတ်အထည်၊ စက္ကူ၊ လက်နက်ကိရိယာပစ္စည်းတွေ၊ စက်ဘီး တွေ၊ ကားတွေ အစုံပါပဲ။ ထွက်သွားတဲ့ ကုန်တွေကတော့ ဗမာပြည်ရဲ့ ထွက် ကုန်တွေဖြစ်တဲ့ ရော်ဘာ၊ ဆန်၊ ဝါဂွမ်း၊ သစ်တို့ပေါ့။

ကျုပ်က သင်္ဘောတင်တာကို စောင့်ကြည့်ရတာ စိတ်မရှည်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရုံးအလုပ်လုပ်ရတာကျတော့ လပိုင်းအတွင်းမှာ ကျွမ်းကျင်လာတယ်။ တကယ်တော့ ကျုပ်က ဒါလောက်ကြာကြာလုပ်မယ်လို့တောင် စိတ်ကူးမရှိ

ပါဘူး။ ဘောလုံးအသင်းရှိနေလို့သာ နေဖြစ်နေတာပါ။ ဘောလုံးနဲ့ပတ်သက်လို့က ဒီဌာနက တော်တော်အားပေးတာကိုး။ ကျုပ် ရန်ကုန်ရောက်စအချိန်မှာပဲ အကောက်ခွန်အသင်းက ပြိုင်ဘက်အသင်းတွေကို အနိုင်ယူပြီး ဗိုလ်စွဲခဲ့တာပေါ့။ ကျုပ် အထက်လူကြီးတွေက ကျုပ်ကို သူတို့အသင်းအတွက် ဆက်ကစားစေချင်ကြတယ်။

အဲဒါ တစ်ခုပဲ မက်စရာရှိတာပါ။ စားပွဲမှာ ထိုင်ပြီး လုပ်ရတဲ့အလုပ်တွေတော့ ကျုပ်က ဝါသနာလည်း မပါပါဘူး။ ကျုပ်က ရန်ကုန်ကို မကြိုက်တာ။ ဒါနဲ့ ဘုံဘေးဘေးမားကုမ္ပဏီကို ပြောင်းလာခဲ့တယ်။ သူတို့ကတော့ ကျုပ်ကို တောထဲပို့လိုက်ကြသဗျ။ ဘုံဘေးဘေးမား ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီကြီးက အရှေ့တောင်အာရှမှာတော့ အကြီးဆုံးလို့တောင် ပြောလို့ရတယ်။ သူ့ကုမ္ပဏီခွဲတွေက အိန္ဒိယသာမက တရုတ်၊ ယိုးဒယားတို့အထိ ရှိတယ်။ သူ့အဓိက လုပ်ငန်းက သစ်ထုတ်တာပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း ဗြိတိသျှတွေက အထက်ဗမာပြည်ကို တက်သိမ်းခဲ့တာပေါ့။ ပထမ အောက်ဗမာပြည်ကို သိမ်းတယ်။ အဲဒီမှာကတည်းက ကုမ္ပဏီက သီပေါမင်းဆီကနေ အထက်ဗမာပြည်က သစ်တွေထုတ်ခွင့် ရခဲ့ပြီးသားပါ။ ကျုပ် သိပ်တော့နားမလည်ပါဘူး။ သစ်ထုတ်နေရင်း သီပေါမင်းဘက်က လူတွေ စာချုပ်ကို ဖောက်ဖျက်တယ်ဆိုပြီး ၁၈၈၅ ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလိပ်-ဗမာတတိယစစ်ပွဲ ဖြစ်ကရော။ သီပေါမင်းရဲ့ ရုံးဘက်က စွပ်စွဲတာက ကုမ္ပဏီဟာ သစ်ဖိုးပေးထားတဲ့ ငွေထက် ပိုပြီး သစ်တွေထုတ်တယ်ပေါ့။ ဒါကြောင့် လျော်ကြေးငွေ စတာလင်ပေါင် ၇၃,၃၃၃ ပေးရမယ်လို့ အမိန့်ချတယ်။ (အဲဒီကာလတုန်းက စတာလင်ပေါင်ဟာ ကမ္ဘာမှာ အခိုင်မာဆုံးငွေကြေး ဖြစ်နေတယ်။) ဒါကို ထောက်ကြည့်ရင် ဘုံဘေးဘေးမားကုမ္ပဏီဟာ အဲဒီကာလတုန်းက ဘယ်လောက်ချမ်းသာသလဲ သိနိုင်ပါတယ်။

ရန်ကုန်ကို သိမ်းပိုက်ထားတဲ့ ဗြိတိသျှတွေက ဒီအမိန့်ကို သိပ်စိတ်ဆိုးကြတယ်။ အင်ဒိုချိုင်းနားကို သိမ်းပိုက်ထားတဲ့ ပြင်သစ်ကလည်း ဗမာပြည်ကို မျက်စိကျနေတယ်။ ဒီတော့ ဗြိတိသျှတပ်တွေက အထက်ဗမာပြည်ကို သိမ်းမယ်ဆိုပြီး ချီတက်ကြရာက အင်္ဂလိပ်-ဗမာတတိယစစ်ပွဲ ဖြစ်တော့တာပဲ။ သိပ်မတိုက်လိုက်ရပါဘူး။ ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးရဲ့ တပ်တွေက အထက်ဗမာပြည်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ကြပါတယ်။ သီပေါဘုရင်နဲ့ သူ့မိဖုရား ဖုဖုရားလတ်တို့ကို အိန္ဒိယ ပို့လိုက်ကြပြီး မန္တလေးကို အင်္ဂလိပ်တို့က

ဗမာ့မုဆိုး

အုပ်ချုပ်တော့တာပဲ။

ဒီအဖြစ်အပျက် အပြောင်းအလဲတွေက ကျုပ် မမွေးခင် ဆယ်နှစ် လောက်မှာ ဖြစ်ခဲ့တာတွေပါ။ ဒီတော့ ကျုပ်ကြီးပြင်းလာချိန်မှာ ဗမာပြည်က အင်္ဂလိပ်လက်အောက် လုံးဝရောက်ပြီး ပြောင်းလဲနေပါပြီ။ ကျုပ်ကြားဖူးတာ ကတော့ သီပေါဘုရင်ဆိုတာက စုဖုရားလတ်ကြီးဆွဲရာ က,ရတဲ့ ရုပ်သေးရုပ် တစ်ရုပ်သာဖြစ်ပြီး စုဖုရားလတ်ကလည်း သူ့အာဏာရဖို့အတွက် အသက် ပေါင်းများစွာ သတ်စေခဲ့တယ်တဲ့။ မန္တလေးမှာ ရှိနေတုန်းကတော့ ကျုပ်က မကြာခဏဆိုသလို စုဖုရားလတ်က သူ အာဏာရရေးလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ ရှုပ်နေတဲ့ ဆွေတော်မျိုးတော်တွေကို သတ်စေတဲ့နေရာနား မကြာခဏ ရောက်ဖြစ်ခဲ့ပါရဲ့။ ညအချိန် လူသတ်ရာမှာ အော်သံဟစ်သံတွေ မကြား ရအောင် နန်းတွင်းမှာ ပွဲက,စေပြီး သီပေါမင်းကလည်း အရက်သောက်ပြီး မူးနေခဲ့တာတဲ့။ မြို့ထောင့်တစ်နေရာမှာ အလောင်းတွေကို မြှုပ်စေပြီး မြေကျင်းပေါ်ကို ဆင်တွေနဲ့ တက်နင်းစေခဲ့သတဲ့။

စုဖုရားလတ်က ဗမာပြည်ရဲ့ ကျားမတစ်ကောင်လို့ တင်စား နိုင်ပါတယ်။ သီပေါမင်း ၁၉၁၆ ခုနှစ်မှာ နတ်ရွာစံပြီးတဲ့နောက် အင်္ဂလိပ် အစိုးရက သူ့ကို ရန်ကုန် ပြန်လာခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရန်ကုန်မှာပဲ နေခွင့်ပြုပြီး သူ့အာဏာစက်ရှိခဲ့တဲ့ မန္တလေးကိုတော့ ပြန်ခွင့်မပေးခဲ့ပါဘူး။ ကျုပ်သိသလောက်တော့ ဗမာတွေက သူလုပ်ခဲ့တာတွေအတွက် ပြန်ပြီး လက်စားချေတာတွေဘာတွေ မလုပ်ကြပါဘူး။ တချို့ကဆိုရင် စုဖုရားလတ် ကို သဘောတောင်ကျကြသေးသတဲ့။ ဒါက ရှေးဟောင်းသမိုင်းကြောင်း တစ်ခုပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက စုဖုရားလတ်ကို ပြန်ပြီး နန်းတင်ချင်တဲ့သူတွေလည်း ရှိမှာပါပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း ဗြိတိသျှတွေက သူ့ကို မန္တလေး သွားခွင့်မပြုတာ ပေါ့။ ကျုပ် စုဖုရားလတ်ကို မမြင်ဖူးလိုက်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူနတ်ရွာစံတဲ့ ၁၉၂၅ ခုနှစ်ကိုတော့ မှတ်မိနေတယ်။

ဒါကြောင့် ကျုပ်သိတဲ့ ဗမာပြည်ဆိုတာက ဗြိတိသျှတွေ သိမ်းပိုက်ပြီး ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးရဲ့ လက်အောက်ခံနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ငယ်ဘဝမှာ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်ရောက်တဲ့အထိ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်မှုကို တော်လှန် ဆန့်ကျင်တဲ့ လှုပ်ရှားမှု ဘာမှမရှိခဲ့ပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားမှု တွေက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်ခင်ကလေးမှာ နည်းနည်းချင်းစ,လာ တယ်။

ဗမာတွေက ဥရောပတိုက်သားတွေ အကျိုးအမြတ်ရနေတာကို

ကျေကျေနပ်နပ်လက်ခံကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ လက်ထက်မှာ အုပ်ချုပ်မှုကောင်းလို့ ကျေးလက်တွေမှာ အရင်ကလို ဓားပြတိုက်တာမျိုး လုယက်တာမျိုးတွေ မရှိတော့လို့ပါပဲ။ ဆေးရုံတွေရှိလာတယ်။ စက်မှုထွန်းကားလာတယ်။ ကိုယ်ယုံကြည်ရာကို ကိုးကွယ်ခွင့်ရှိပြီး ဘယ်သူကမှ မပိတ်ပင်ဘူး။ ဘာသာစကား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ဘာတစ်ခုမှ မချုပ်ချယ်ဘူး။ အရင်းရှင် စနစ်အောက်မှာ သူတို့လည်း စီးပွားရေးလုပ်တတ်လာကြတယ်။ အစိုးရဌာန တွေမှာ ဝင်လုပ်ကြတယ်။ အနောက်တိုင်းမှာ ထွန်းကားနေတဲ့ ဘောလုံးကစားနည်းနဲ့ လက်ငွေထိုးခြင်းကိုပါ သူတို့တစ်တွေ ယူဆောင်လာကြတယ်။

ဗမာစစ်စစ်တွေက ရောင့်ရဲတင်းတိမ်လွယ်တော့ သူတို့နိုင်ငံကို ဥရောပတိုက်သားတွေ လာအုပ်ချုပ်နေပေမဲ့လည်း ဘာမှ မပြောကြပါဘူး။ ၁၉၀၅ ခုနှစ်မှာ ရုရှားကို ဂျပန်က တိုက်လိုက်နိုင်တယ်။ အဲဒီမှာ ဗမာပညာတတ်တချို့က မျက်စိပွင့်လာကြတယ်။ အိန္ဒိယမှာ မဟတ္တမဂန္တီက နယ်ချဲ့စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး ကြိုးစားလာတော့ ဗမာပြည်မှာကလည်း အလှည့်အပြောင်း စဖြစ်လာတော့တယ်။

ကျုပ် ဘုံဘေဘားမားကုမ္ပဏီရောက်တော့ သူတို့ သစ်ထုတ်လုပ်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းက အခြေအနေကောင်းနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်သမားတွေနဲ့ ကုမ္ပဏီအုပ်ချုပ်သူတွေ ကြားမှာတော့ ပြဿနာလေးတွေရှိနေတတ်ပါတယ်။ ဒါကလည်း အင်္ဂလိပ်တွေက ဗမာတွေအပေါ်မှာ အထက်စီးက ဆက်ဆံပြီး မောက်မာမှုကြောင့်ပါ။ အဖြူကောင်တွေက သူတို့ဟာ အစစအရာရာ တိုင်းရင်းသားတွေထက် သာတယ်၊ မြင့်မြတ်တယ်ဆိုတဲ့ အယူရှိနေကြတာကိုး။ ဒါကို ဗမာတချို့က လက်သင့်မခံနိုင်ပေမဲ့ တချို့က သည်းခံနေကြတယ်။

ကုမ္ပဏီက ဗမာပြည်မှာ တန်ခိုးထွားလာတယ်။ ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံးမှာ ရှိတဲ့ သစ်တောတွေက သူတို့ဟာလို့ အထင်ရောက်လာကြပါတယ်။ ဗမာပြည်သာမက အိန္ဒိယနယ်စပ် သစ်တောတွေက သစ်တွေပါ ခုတ်ကြပြီး ဗမာပြည်အလယ်ကို ဖြတ်စီးဆင်းနေတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကနေ မျှောချကြတယ်။ ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်ဘက်ကလည်း ခုတ်ပြီး ယူတာပဲ။ အဲဒီတော့ ပြင်သစ်အင်ဒိုချိုင်းနားကုမ္ပဏီ ဖြစ်လာပြီ။

သစ်ခုတ်ဖို့ဆိုတာက သူ့သက်တမ်းစေ့ဖို့ လိုတယ်။ ကျွန်းသစ်ဆို

ဗမာ့မုဆိုး

တာကလည်း တောထဲမှာ ပူးကပ်ပေါက်နေတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ တစ်ဧကမှ ဆယ့်နှစ်ပင်လောက်ပဲ ပေါက်တာပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်းပင်တစ်ပင်က မြေပြင်ကနေ ရင်စို့လောက်နေရာမှာ အနည်းဆုံး လေးပေခွဲ လုံးပတ်ရှိမှသာ ခုတ်ရပါတယ်။ အဲဒီထက် ငယ်တဲ့အပင်ဆိုရင် သစ်တောဌာနက ခုတ်ခွင့် မပြုပါဘူး။ ဒီတော့ ကျွန်းပင်ကြီးတွေသာ ခုတ်ခွင့်ပြုတယ်ပေါ့။ ခုတ်ခွင့်ရ ပြန်တော့လည်း ပြဿနာက ရှိပြန်တယ်။ တောထဲမှာက ကျွန်းသစ်တစ်မျိုး တည်း ပေါက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဝါးရုံပင်တွေက ပတ်လည်မှာ ရှိနေတတ် တယ်။ ကျွန်းပင်ကို ကာပေးထားသလိုပေါ့။ ဒီတော့ ကျွန်းတစ်ပင်ခုတ်ဖို့ ဝါးရုံပင်တွေ အရင်ရှင်းရပါတယ်။ ကျွန်းပင်တစ်ပင်ကလည်း ခုတ်နိုင်တဲ့အရွယ် ရောက်ပြီဆိုရင် အမြင့်က ပေတစ်ရာငါးဆယ်လောက် ရှိနေတတ်ပါတယ်။ လုံးပတ်က ပေနှစ်ဆယ်လောက်အထိ ရှိတတ်ပါတယ်။ အရွက်ကြီးတွေက လည်း ကြီးတယ်။ ကျွန်းပင်ရဲ့ အရွက်တစ်ရွက်ကို တိုင်းကြည့်ရင် ဗြဲက ဆယ့်နှစ်လက်မကနေ ဆယ့်လေးလက်မလောက်အထိ ရှိတတ်ပါတယ်။

ကျွန်းရဲ့ အသားက အလွန်မာပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တန်ဖိုးရှိ တာပေါ့။ ဗမာ့ကျွန်းကို ဈေးကွက်တင်နိုင်တဲ့အတွက် ကုမ္ပဏီမှာ အကျိုး အမြတ် အများကြီးရှိပါတယ်။ သူတို့က ငွေရင်းပြီး ငွေရှာတာပါပဲ။ ကုမ္ပဏီမှာ က ကျွမ်းကျင်သူရော မကျွမ်းကျင်သူတွေပါ အလုပ်သမားပေါင်း များစွာ ရှိပါတယ်။

အောက်ခြေအကျဆုံး အလုပ်သမားတွေကတော့ သစ်ပင်ခုတ်တဲ့ အလုပ်သမားတွေပါပဲ။ သူတို့က သစ်ပင်ကို လှဲရတယ်။ အကိုင်းအခက်တွေ ကို ရှင်းရတယ်ဆိုတော့ အောက်ခြေအကျဆုံး အလုပ်သမားတွေပါပဲ။ ကျွန်းပင်တွေကို ဘယ်လိုရှာသလဲ ဆိုတော့ ပွဲစားတွေက တစ်ဆင့်ရှာရတယ်။ သူတို့က တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာထွက် သွားကြရင်း ကျွန်းပင်ရှိတဲ့ နေရာ ရှာကြ တယ်။ ဒီလိုရှာနိုင်ဖို့လည်း ကုမ္ပဏီက သူတို့ကို လခပေးထားပါတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်အနေနဲ့ကတော့ ကုမ္ပဏီက ကျွဲပိုင်ရှင်တွေကို စုစည်းထားတဲ့ ပွဲစားနဲ့ ဆက်သွယ်ထားတယ်။ လှဲပြီးသား သစ်လုံးတွေကို ကျွဲတွေနဲ့ ဆွဲပြီး ချောင်းထဲ၊ မြစ်ထဲရောက်အောင် ကျွဲတွေနဲ့ ဆွဲပါတယ်။ အကောင်ရေ ရာနဲ့ချီပြီး ဆွဲကြတာပါ။ သူတို့ကတော့ ဆွဲတဲ့သစ်လုံးရဲ့ အလေးချိန်၊ အလျား၊ အရေအတွက်လိုက်ပြီး ပိုက်ဆံရကြပါတယ်။ ဆွဲရတဲ့ တောနဲ့ မြစ်အကွာအဝေးလည်း ပါတာပေါ့။ အရေးအပါဆုံးကတော့ ဆင်တွေပါပဲ။

သူတို့က သစ်လွှဲထားတဲ့ တောတွေတောင်တွေထဲကနေ ကျွဲတွေဆွဲလို့ ရနိုင်မယ့် မြေပြန့်အထိ ရောက်အောင် ဆွဲပေးကြရပါတယ်။

ဆင်တွေက ပေါင်ချိန်ထောင်နဲ့ချီပြီး လေးတဲ့သစ်လုံးတွေကိုတောင် ဆွဲနိုင်ကြပါတယ်။ သူတို့ အကူအညီသာမပါရင်တော့ ဒီသစ်လုံးတွေက နေရာကနေ တစ်လက်မတောင် ရွေ့စရာအကြောင်းမရှိပါဘူး။ နှစ်တော်တော် ကြာကြာ လုပ်သက်ရှိလာသည့်တိုင် ကျုပ်ကတော့ သူတို့ခွန်အားကို အံ့မခန်း ရှိနေဆဲပါပဲ။ ဆင်တွေက သစ်လုံးအလေးကြီးတွေကို တောတောင်ထူထပ်တဲ့ နေရာတွေကနေ ဆွဲကြရတာပါ။ သူတို့က လူတွေ၊ စက်တွေထက် ခွန်အား ပိုကြီးကြပါတယ်။ စက်နဲ့သယ်မယ်ဆိုရင် လမ်းရှိရဦးမယ်။ ပလက်ဖောင်း ရှိရမယ်။ ဆင်ကတော့ ဒါတွေ ဘာမှမလိုပါဘူး။ သူ့တစ်ကောင်တည်းနဲ့ လုပ်သွားနိုင်ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်ချင်စိတ်၊ တိရစ္ဆာန်ရဲ့ အထာကို နားလည်မှု၊ သစ်အခြေ အနေနားလည်ကျွမ်းကျင်မှု၊ ရာသီဥတုကို ချိန်ကိုက်ခန့်မှန်းနိုင်မှု စတဲ့ အချက် တွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီး အချင်းချင်း ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်တတ်တယ်ဆိုရင် ဒီအလုပ် က အောင်မြင်တာပါပဲ။ ဒီခွန်အားတွေ ညီညွတ်မှုတွေကြောင့် ဘုံဘေးဘေး မားကုမ္ပဏီ အောင်မြင်တာပါ။

ကျုပ်က ချင်းတွင်း အထက်ပိုင်းမှာ အလုပ်သမားတွေကို အုပ်ချုပ် ရတဲ့ အရာရှိတစ်ယောက်နဲ့ လိုက်သွားတယ်။ သစ်ခုတ်သမားတွေကို ကြည့် ပြီး သူတို့နည်းနာတွေကို လေ့လာကြည့်မိပါတယ်။ မမျှော်လင့်ဘဲ ကျုပ်ကို ခေါ်လာတဲ့ အရာရှိက ဖျားပါလေရော။ သူက ဆေးကုဖို့အတွက် ဒီစင်္ကြံတံရံ ကို သွားလိုက်တာ ပြန်ကိုမလာတော့ပါဘူး။ ကုမ္ပဏီက ကျုပ်ကို ရာထူးတိုး ပေးလိုက်ပြီး သူ့နေရာ အဝင်ခိုင်းတော့တာပဲ။ ဒီနေရာက ထင်တာထက် ပိုပြီး တာဝန်ကြီးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်လူတွေက နှစ်ပေါင်းသုံးလေးဆယ် လောက် အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ သူတွေဆိုတော့ လုပ်ရကိုင်ရတာ သိပ်မခက်လှ တာကြောင့် ကျုပ်မှာ အသက်ရှူနိုင်တော့တယ်။ သူတို့က အလုပ်မှာ ကျွမ်းကျင်နေကြတဲ့ သူတွေဆိုတော့ ဘာပြီး ဘာလုပ်ပါလို့ သိပ်ပြောစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ သူတို့အလုပ် သူတို့သိတယ်။ သစ်ခွဲတဲ့သူက ခွဲ၊ ဆင် ဆေးကုတဲ့သူက ကု စသဖြင့် သူတို့အလုပ် သူတို့ သိကြပါတယ်။

ကျုပ်က သူတို့အရာရှိပေါ့။ ကျုပ်အထက်မှာက ကျုပ်အစီရင်ခံရ တဲ့ အရာရှိတစ်ယောက် ရှိပါသေးတယ်။ သူကလည်း သူ့အထက်မှာ

ဗမာ့မူဆိုး

အဆင့်ဆင့်ရှိသေးတာဆိုတော့ အောက်ခြေကနေ ရုံးချုပ်ရှိတဲ့ ဘုံဘေတို့၊ ရန်ကုန်တို့ဆိုတာ အတော်ဝေးတာပဲ။ အမြင့်ဆုံး အရာရှိတွေကတော့ ဗြိတိသျှတွေပေါ့။ သူတို့က သစ်တောဌာနနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ကြတယ်။ ဒီဗြိတိအရာရှိတွေကလည်း ဗြိတိသျှတွေပါပဲ။ သစ်တောကြီး ဝိုင်းတစ်ခုစီအတွက်ကလည်း အရာရှိတစ်ယောက်စီ ရှိပြန်ပါတယ်။ သူတို့ကတော့ အထက်အရာရှိတွေ စစ်ဆေးရေးလာတဲ့အခါ အစီရင်ခံကြရတာပေါ့။

သစ်တောတွေကို လှည့်လည်စစ်ဆေးရတဲ့ အဲဒီ အရာရှိတွေကိုတော့ ဗမာတော်တော်များများက မကြိုက်ကြပါဘူး။ သူတို့ကလည်း ဗမာတွေအပေါ်ဆိုရင် အထက်စီးကနေ စကားပြောတတ်ကြတယ်။ ဗမာဆိုရင် နှိမ့်ချဆက်ဆံတတ်ကြပြီး ဗြိတိသျှတွေကိုသာ အလေးပေးကြတဲ့ သူတွေပေါ့။ ကျုပ်ကတော့ အဲဒီလို ခွဲခြားဆက်ဆံတာ မကြိုက်ပါဘူး။ ဒီအကြောင်းကို ကျုပ် ပထမဆုံးသတင်းပေး တိုင်ကြားခဲ့တဲ့သူက ဟက်ဂါပေါ့။ သိပ်သဘောကောင်းတဲ့သူ။ ကျုပ်နဲ့ အဆင်ပြေရုံသာမက ကျုပ်အလုပ်သမားတွေနဲ့လည်း ပြေလည်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်ဆေးရေးလာတဲ့ ဗြိတိသျှတွေ မောက်မာတာကို သည်းခံပါတယ်။ ခဏလာတာပဲလေလို့ သဘောထားပါတယ်။ ဟက်ဂါပြောင်းသွားတော့ သူ့နေရာမှာ ဂီလ်မဲန်း ဆိုတဲ့ကောင် ရောက်လာတယ်။ ဒီကောင် ကျုပ်ကို ခပ်ရိုင်းရိုင်းဆက်ဆံပေမဲ့ သည်းခံလိုက်ပါတယ်။ ကျုပ်စိတ်ဓါတ်ကျမသွားပါဘူး။ ကျုပ်က ရုံးမှာထိုင်ပြီး စားပွဲမှာ အလုပ်လုပ်ရတာထက် တောထဲမှာ ပျော်တဲ့ကောင်ကိုး။ နောက်တော့ ဒီကောင်က လွန်လာတယ်။ ကျုပ် သည်းမခံနိုင်တော့တဲ့အဆုံး ဘုံဘေဘားမားကနေ အလုပ်ထွက်လိုက်တော့တယ်။ လုပ်သက် ခြောက်နှစ်၊ ခုနစ်နှစ်လောက် ရှိခဲ့ပါတယ်။

နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျုပ်က ဒီနှစ်အတွက် ဆင် ဘယ်လောက်၊ ဆင် ဦးစီး ဘယ်လောက်လိုမယ်ဆိုတာ တင်ပြရတယ်။ မိုးတွင်းတစ်တွင်းမှာ ကျုပ်အဖွဲ့က ထုတ်ပေးခဲ့တဲ့ သစ်လုံးရေက နည်းတာမှမဟုတ်ပဲ။ ဆောင်းတွင်းကျတော့ ခုတ်ပြီးသား သစ်လုံးတွေ လိုက်ကောက်ရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် သစ်တွေထုတ်ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီ ကာလတွေအတွင်းမှာ တစ်နယ်ပြီးတစ်နယ် ရွှေ့ပြီး ခုတ်လို့ဖြစ်မယ့် အကောင်းဆုံးသစ်တွေ ရွေးပေးခဲ့တာပါပဲ။ ခုတ်တာနဲ့ မပြီးသေးဘူး အနီးဆုံး ဘယ်ချောင်းက မျှောမှာလဲ။

ချောင်းရေက မိုးတွင်းမှာ ဘယ်လောက်အထိ ရေစီးသန်နိုင်သလဲ၊ ဒါတွေ တွက်ရသေးတယ်။ ရေစီးမသန်ပြန်ရင်လည်း ခုတ်ပြီးသား သစ်က ချောင်း ရိုးမှာ တင်ပြီး ဆုံးမှာလေ။ ပြီးတော့ သစ်လုံးက ခြောက်ဖို့လည်း လိုသေး တယ်။

ခုတ်မယ်လို့ သတ်မှတ်လိုက်တဲ့ သစ်တောမှာ ခုတ်မယ့်အပင်ကို မြေပုံပေါ်မှာ အမှတ်အသားပြထားရတယ်။ ခုတ်မယ့်သစ်ပင်က ပတ်ဝန်းကျင် ရှုပ်ထွေးနေတတ်တာမို့ အဲဒါတွေကိုလည်း ရှင်းရပါသေးတယ်။ ကျုပ်က ဒီဧရိယာမှာတော့ ခုတ်လောက်တဲ့သစ်ပင် မကျန်တော့ပါဘူးလို့ သတင်းပို့ လိုက်ရင် စစ်ဆေးရေးမှူးတစ်ယောက်က လာစစ်သေးတာပါ။ သူ့တာဝန်က ခုတ်လို့ရတယ်လို့ အမှတ်အသားပြထားတဲ့ အပင်တစ်ပင်မှ မကျန်စေရေးပါ ပဲ။ ဒါတင်မကသေးပါဘူး၊ ခုတ်ထားတဲ့ အပင်တွေကိုလည်း သတ်မှတ်ထား တဲ့ နေရာထက် ပိုမြင့်တဲ့နေရာက ခုတ်လိုက်သလားဆိုတာလည်း စစ်သေး တာပါ။ ပိုမြင့်တဲ့ နေရာက ခုတ်မိရင် ရောင်းလို့ရနိုင်တဲ့သစ် ကျန်ရစ်မှာ စိုးလို့ပါပဲ။ သစ်ခုတ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကန့်သတ်ထားတာတွေက အများ ကြီးရှိပါတယ်။ မြေပြင်ကနေ အမြင့်လေးပေ၊ ခြောက်လက်မကနေ ခုတ်ရ မယ်လို့ သတ်မှတ်ထားပါလျက် သူ့ထက်မြင့်တဲ့နေရာက ခုတ်မိရင် ပြဿနာ ပဲ။ ရှင်းပေတော့။

ကျုပ်မှာလည်း မကြာခဏ ဆိုသလို တောခပ်နက်နက်တွေထဲ သွားရပါတယ်။ ခုတ်လောက်တဲ့ သစ်ကိုတွေ့ရင် မြေပုံဆွဲ၊ အနီးပတ်ဝန်း ကျင်မှာ သစ်မျှောချလို့ရမယ့် ချောင်းတို့၊ မြစ်တို့၊ ရှိသလား ကြည့်ရတယ်။ ဆင်က ဘယ်နေရာအထိ ဆွဲလာမယ်၊ ကျွဲက ဘယ်နေရာက စဆွဲမယ် စတာတွေကိုလည်း ကျုပ်ပဲ ဆုံးဖြတ်ရတာပါ။ ကျွဲတွေ အလုပ်လုပ်ချိန်မှာ ဆင်တွေက ချောင်းထဲဆင်း ရေကစားတတ်ကြတာကိုး။

နောက်ကျတော့ သစ်တောဌာနက ခုတ်လို့ရလောက်ပြီလို့ သတ်မှတ်တဲ့ သစ်ပင်တွေကို လေးပေ၊ ခြောက်လက်မအထက်ကနေ သင်းသတ်လိုက်တယ်။ ပင်စည်ကို သုံးလက်မလောက် ပတ်ပတ်လည် ရစ်ပြီး အခေါက်တွေ ခွာလိုက်တယ်။ ဒီလိုလုပ်လိုက်တော့ အပင်က မခုတ်ခင် ကတည်းကသေသွားပါတယ်။ အဲဒါကို သုံးနှစ်လောက် ပစ်ထားလိုက်တော့ အပင်က တော်တော်ခြောက်သွားပြီ။ သစ်ရဲ့သဘောက အစိုဘဝမှာ တော် တော်လေးပေမဲ့ ခြောက်သွားပြီဆိုရင်တော့ ပေါ့သွားပါတယ်။ ခြောက်သွား

ဗမာ့မုဆိုး

ရင် ရေပေါ်မှာလည်း ပေါ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သစ်ထုတ်တဲ့အလုပ်က အဆင့်ဆင့်ရှိပါတယ်။

ဗမာပြည်မှာ သစ်ခုတ်တာက ကနေဒါတို့၊ အမေရိကန် အနောက် မြောက်ပိုင်းတို့မှာ ခုတ်တာနဲ့ မတူပါဘူး။ သစ်ပင်လဲကျနေတဲ့အချိန် တစ်ယောက်ယောက်က မသိဘဲ အဲဒီဘက်လျှောက်သွားလို့လည်း အော်ဟစ် သတိပေးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နှစ်ယောက်က တစ်ပင်မှာ လွှဲဆွဲနေကြတဲ့အချိန် နောက်နှစ်ယောက်က နောက်ထပ် မိုင်ဝက်လောက် ဝေးတဲ့နေရာမှာ သူတို့လို ပဲ လွှဲဆွဲနေကြမှာပါ။ ဒါကြောင့် တစ်နေရာတည်းမှာ အလုပ်သမားအများကြီး မတွေ့နိုင်ပါဘူး။ လူနှစ်ယောက်က သစ်ပင်တစ်ပင်လဲ့ဖို့ဆိုတာ အချိန် လေး၊ ငါးနာရီလောက် ကြာပါတယ်။ အပင်လဲကျသွားပြီဆိုရင် သူတို့အလုပ်က တခြားအပင်ဆီ ရွှေ့သွားရုံပဲ။ လှဲပြီးသား အပင်ကို ဆင်တွေက လာဆွဲမှာပါ။ ဒါကြောင့် သစ်ခုတ်နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကအသံ သိပ်မကြားရဘူး။ ဆင်နဲ့ ဆွဲပြီးဆိုမှ ဆင်ဦးစီးက သူ့ဆင်ကို အမိန့်ပေးသံလောက်သာ ကြားရပါတယ်။

ကျုပ် ကပ်လင်ရဲ့ “မန္တလေး” ကဗျာကို ဖတ်ကြည့်တော့-

ဆင်တွေက သစ်တွေကို ဆွဲချနေကြတယ်

နောက်ကျိပေရေနေတဲ့ ချောင်းရေထဲမှာပေါ့

အသံတွေ တိတ်ဆိတ်နေပြီး

ဆင်ဦးစီးတွေရဲ့ အမိန့်သံသာ ကြားနေရတော့

စကားပြောဖို့တောင် ကြောက်မိပါရဲ့။

သစ်ထုတ်တဲ့ အလုပ်လုပ်နေရတာဆိုတော့ ကျုပ်က တစ်နေရာ တည်းမှာ မနေရဘဲ အမြဲသွားနေရတာပေါ့။ ချင်းတွင်းဘက် ရောက်နေတဲ့ အခါရှိသလို ဧရာဝတီမြစ်ကို ဖြတ်ကူးကြပြီး ရွှေလီဘက် ရောက်နေတဲ့အခါ လည်း ရောက်ပေါ့။ ရွှေလီမြစ်ကတော့ သစ်သမားတွေအကြိုက်တွေ့တဲ့ မြစ်တစ်စင်းပါပဲ။ သူ့ကမ်းနဖူးမှာတင် ကျွန်းပင်တွေက အစီအရိရှိနေကြ တာကိုး။ တကယ့် သစ်ကောင်းတွေထွက်တဲ့ နေရာပါပဲ။

ကျုပ်က ဌာနချုပ်ကို သတင်းပို့ရတဲ့ တစ်လမှာ သုံးရက်လောက်က လွဲရင် ခရီးသွားနေတာပါပဲ။ တစ်နေရာ သုံးလေးရက်လောက်သာ ကြာပြီး နောက်တစ်နေရာ ကူးနေတာပါ။ ဆောင်းတွင်းဆိုရင် ရွက်ဖျင်တဲနဲ့ အိပ်ပြီး မိုးတွင်းဆိုရင်တော့ ဝါးတဲကလေးတွေနဲ့ နေရပါတယ်။ မိုးတွင်းကျတော့ ရွက်ဖျင်တဲက သုံးလို့ မကောင်းတော့ပါဘူး။ တဲထဲမှာထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေပါ

စိုက်ကုန်တတ်တာကြောင့်ပါ။ တစ်ခါတလေ တဲထဲမှာတင် ရွှံ့က ခြေမျက်စိမြုပ် လောက်တဲ့အထိ ဖြစ်တတ်တာကိုး။ ဒီတော့ မိုးတွင်းဆိုရင် ဝါးတဲကလေး တွေ ဆောက်နေရတယ်။ သုံးဘက်သုံးတန်ကို လူတစ်ရပ်စာအမြင့်လောက် ကာပြီး မျက်နှာစာကိုတော့ အဖွင့်ပဲ ထားလိုက်တယ်။ အောက်မှာတော့ မိုးရေနဲ့ ရွှံ့မဝင်နိုင်အောင် ကြမ်းခင်းထားရပါတယ်။ ယာယီတဲလေးတွေက မိုးတွင်းမှာ ကျုပ်တို့ နားခိုရာပါပဲ။

တဲထဲမှာ နားနေရင်း မကြာခဏဆိုသလို အသံတွေကြားရတတ် ပါတယ်။ တောကောင်တွေရဲ့ အသံတွေပေါ့။ တစ်ခါတလေ ကျားနဲ့ ကျား သစ်တွေရဲ့ အသံပါ တဲပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြားရတယ်။ တစ်ခါတလေ ဝက်ဝံ လည်း ရောက်လာတတ်တယ်။ ဝက်ဝံဆိုရင်တော့ ရေခပ်တဲ့ သံပုံးကို မှောက် ပြီး တစ်ခုခုနဲ့ ခေါက်အသံပေးလိုက်တာနဲ့ ပြေးတော့တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ မိုး တွေ ခပ်သည်းသည်းရွာလို့ ချောင်းထဲမှာ ရေတွေပြည့်နေပြီဆိုရင် ကျုပ်တို့ ချထားတဲ့ သစ်လုံးတွေ စီးမျောသွားတဲ့ အသံကြားရရင်လည်း ကျုပ်ကတော့ ဖျတ်ခနဲ နိုးတတ်တာပါပဲ။

ပြဿနာက ကျုပ်တို့ ဖွဲ့ထားတဲ့ သစ်ဖောင်တွေက ချောင်းထဲက နေ ကောင်းကောင်းစီးမျောမသွားဘဲ တစ်ခုခုနဲ့ ငြိနေပြီဆိုရင်တော့ အလုပ် ရှုပ်ကြတော့တာပဲ။ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နာရီပဲဖြစ်ဖြစ် လူကတော့ ထ၊လို့ရ တယ်လေ။ ဒါပေမဲ့ သစ်ဖောင်ဆွဲချဖို့က ဆင်တွေရဲ့ အားက လိုသေးတယ်။ ဆင်တွေခမျာကလည်း လူနဲ့ထပ်တူ တစ်နေ့လုံး အလုပ်လုပ်ထားကြရတာ။ အမေရိကားမှာကတော့ သစ်ဖောင်တွေ ငြိနေရင် လူတွေကပဲ ဝါးလုံးတွေနဲ့ ဝိုင်းထိုးကြတာကိုး။ ကျုပ်တို့ သစ်ဖောင်ဖွဲ့တယ်ဆိုတာက သစ်လုံးအသေး တွေကို ရှေ့မှာ ထားပြီး အကြီးတွေ နောက်မှာထား ဖွဲ့ကြတာ။ ချောင်းရေ တက်လာပြီဆိုတာနဲ့ သစ်ဖောင်တွေက အလိုလိုစီးပါသွားပြီး မြစ်ထဲ ရောက် သွားတာကိုး။ မြစ်ထဲရောက်လာတဲ့ သစ်လုံးအတွဲတွေကို ဌာနက လူတွေက ပေါင်းပြီး ဖောင်ကြီးတွေ ဖွဲ့ကြပါတယ်။ ပြီးတော့မှ မြစ်ထဲကနေ မျောရတာ ပေါ့။

သစ်ဖောင်တွေက တစ်ခုချင်းမျောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖောင် နှစ်ဆယ်၊ အစိတ်လောက် တစ်စုထပ်တွဲပြီးမှ မျောတာပါ။ ဖောင်ပေါ်မှာ လူ လိုက်နေကြတယ်။ ဖောင်မျောတဲ့နေရာမှာ ဦးစီးတဲ့သူက ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ် ရပါတယ်။ ဒါကလည်း မိရိုးဖလာ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်လုပ်ကြတဲ့ အလုပ်တစ်ခု

ဗမာ့မုဆိုး

ပါပဲ။ မြစ်ထဲမှာ ဖောင်မျောပုံကို သားက အဖေဆီကနေ သင်ယူရတာပဲ။ သူက ကြီးလာတော့ ဦးစီးပြီး သူ့သားကို တစ်ဆင့် ပြန်သင်တာပေါ့။ ကျုပ်က ဖောင်ပေါ်မှာ အိမ်လုပ်နေတဲ့ ကျွမ်းကျင်သူ ဖောင်သမားတစ်ယောက်နဲ့ လိုက်သွားဖူးတယ်။ ဖောင်ပေါ်မှာ ဆောက်ထားတဲ့ တဲထဲမှာပဲ မိသားစု နေကြတာပဲ။ သူတို့က အမိုးကျတော့ မိုးရေကာဖျင်ကို သုံးကြပါတယ်။ ကျုပ်တို့ စတိုင်ကျကျစီးပြီး ဧရာဝတီကို စုန်ဆင်းလာလိုက်တာ ရန်ကုန်ရောက်တဲ့အထိပဲ။ ဖောင်တွေအားလုံးက အဲဒီလောက်ဝေးတဲ့အထိ သွားကြတာမှ မဟုတ်ပဲ။ တချို့က မန္တလေးမှာ ခရီးဆုံးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သစ်စက်အကြီးဆုံးတွေက ရန်ကုန်မှာ ရှိတာဆိုတော့ ဖောင်အများစုကတော့ ရန်ကုန်အထိ သွားကြရတာပါပဲ။

ဘုံဘေဘားမားမှာ လုပ်ခဲ့ပြီးရခဲ့တဲ့ အဲဒီ အတွေ့အကြုံကတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့တော့ပါဘူး။ ကျုပ် အလုပ်ကြိုးစားခဲ့တယ်။ လုပ်ရတာလည်း ပျော်ပါတယ်။ သစ်ဖောင် တစ်ခုခုများငြိနေတဲ့အသံ ကြားရပြီဆိုရင် ဘယ်အချိန်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လောက်ပင်ပန်းနေတာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျုပ် နိုးတယ်။ တစ်ခါတလေ လူတွေ မကျန်းမာတာတို့၊ ဆင်တွေ အလုပ်မလုပ်ချင်လို့ ကတ်နေတဲ့ အချိန်မျိုးတွေလည်း ကြုံခဲ့ပေမဲ့ စိတ်မပျက်ခဲ့ပါဘူး။

ဦးဝင်းငြိမ်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်

၁၉၄၆ ခုနှစ် မေလ ၂၈ ရက်နေ့ တွင် မိဘနှစ်ပါးဖြစ် သော (ဦး)ကျားဘညိမ်း၊ ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့မှ မန္တလေးမြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့၊ ဒိုင်အိုစီဇင်အထက်တန်းကျောင်း၌ စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ယင်းကျောင်းမှပင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၌ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဆရာမိုးဝေ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော စုံထောက်မဂ္ဂဇင်း၌ **တုံ့လှည့်ဝဋ်ကြွေးဆိုတာ** ဝတ္ထုတိုဖြင့် စာပေလောကသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ စုံထောက်၊ ရုပ်ရှင် ချစ်သူ၊ ရုပ်ရှင်ဈာနယ် စသည်တို့တွင် ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများ၊ ပင်ကိုယ်ရေး ဝတ္ထုများ ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ပညာရေးစနစ် ပြောင်းလဲ၍ စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)သို့ ပြောင်းရွှေ့ပညာသင်ကြားပြီး ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဝါဏီဇူ (စာရင်းကိုင်နှင့် စာရင်းစစ်)ဘွဲ့ ရရှိခဲ့ပြီး ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၌ အလုပ်သင်အရာရှိအဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင် အောင်လံမဂ္ဂဇင်း၌ ဝင်းငြိမ်း၊ ဇာနည်ညိမ်း ကလောင်အမည်များဖြင့် ဆောင်းပါးများရေးသားပြီး ဝေလင်းဟန် ကလောင်အမည်ဖြင့် ဂီတဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။

ဗမာ့မုဆိုး

၁၉၈၁ ခုနှစ် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ထုတ်ဝေသော အယ်ဒီတာချုပ် ဦးမြလှိုင်၏ ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဝင်းငြိမ်း ကလောင်အမည်ဖြင့် စာရေးဆရာ ကြီးများအား အင်တာဗျူးမေးမြန်းခဲ့ပြီး ဇာနည်ညိမ်း၊ မိုးကျော်ထွန်း၊ ဘို၊ ဝင်းကို ကို ကလောင်အမည်တို့ဖြင့် ပေါ်ပေါ်ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်းကို ကိုယ်ပိုင် ထုတ်ဝေခွင့်ကတ်ဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သော်လည်း အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်၍ တခြားထုတ်ဝေသူအား လွှဲပြောင်း ပေးကာ အယ်ဒီတာအဖြစ် တာဝန်ယူ တည်းဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ လက်ထောက်ညွှန် ကြားရေးမှူးအဆင့်ဖြင့် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ရွှေအမြုတေ စာပေဆုကို အသက် ၆၀ ပြည့်မွေးနေ့ နှင့်အတူ တွဲဖက်ကျင်းပကာ စာပေဆုများ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဘာသာပြန်လုံးချင်းများအနေဖြင့် အဲလ်ဗစ္စပရက်စလေ၏ တရားမဝင် ဇနီးရေး သားသော စာအုပ်ကို **အထီးကျန်ည** အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိုင်ယာနာ၏ တိတ်တခိုးချစ်သူ ဂျိမ်းစ်ဟေးဝစ်ရေးသားသော **Love and War** ကို **အချစ်နှင့်စစ်** အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိုင်ယာနာ၏ ဘဏ္ဍာစိုး ပေါလ်ဘာရယ်လ်ရေးသားသော **Royal Duty** စာအုပ်ကို **မင်းမှုထမ်း** အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်ဒရူး မော်တန် ရေးသားသော အင်ဂျလီနား ဂျိုလီ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ **Angelina** စာအုပ်ကို **ဆင်စွယ်နန်းတော်ပေါ်က မင်းသမီး သို့မဟုတ် အင်ဂျလီနားဂျိုလီ** အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာရေးဆရာမ ဆူဒါရှားရေးသားသော **The King in Exile** စာအုပ်ကို **နန်းကျဘုရင်** အမည် ဖြင့်လည်းကောင်း ဘာ သာပြန်ဆို ရေးသားခဲ့သည်။ **နန်းကျဘုရင်** ဘာသာ ပြန်စာ အုပ်ကို ၁၅ ကြိမ်မြောက် ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေဆု ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆုချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။ ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသားခဲ့သော စာရေးဆရာ များ၏ အင်တာဗျူးများအနက်မှ ဆရာ မြသန်းတင့်နှင့် ဆရာ အောင်သင်းတို့ နှစ်ယောက်၏အင်တာဗျူးကိုပေါင်း၍ **“ဓားတောင်ကိုကျော်၍ မီးပင်လယ် ကို ဖြတ်ခဲ့သူနှင့် စာပေလူကြမ်းမင်းသား”** ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်ကို သုတစွယ်စုံစာပေဆု ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွက် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

မဟာစာပေမှ **ဗမာ့ဟယ်လင်၊ ဗမာ့စောင်း၊ မယ်ဗမာ** ဘာသာပြန် စာအုပ်များကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဟောလိဝုဒမှ ကမ္ဘာကျော် ရုပ်ရှင်မင်းသား မိုက်ကယ်လ်ဒေါက်ကလပ်စ်

၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် **ဖအေတူသား** အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဆိုတော် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဂျနီဖာလိုပက်ခ် ရေးသားသော **True Love** စာအုပ်ကို **အချစ်စစ် အချစ်မှန် ဆိုသည်မှာ**၊ **The King Exile** စာအုပ်ကို **နန်းကျဘုရင်**၊ **Dog Eat Dog** စာအုပ်ကို **ဇာတ်တူသားစားသူများ**၊ **After Tears** စာအုပ်ကို **မျက်ရည်ရဲ့နောက်မှာ**၊ **Becoming** စာအုပ်ကို **ဖြစ်တည်ခြင်း**၊ **Return of the Young Prince** စာအုပ်ကို **မင်းသားလေး ပြန်လာပြီ** စာအုပ်တို့ကို ငါတို့စာပေမှ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။

Writer မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြထားသော စာရေးခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို ရွှေအမြဲတေဂ္ဂဇင်းတွင် ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သည်များကို **နှစ်ကြောင်းရေးတစ်ကြောင်းဖြစ်** ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စုစည်းထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် မြဝတီရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်အတွက် **မေးကြည့် ဖြေကြည့် ပဟေဠိအစီအစဉ်**ကို စီစဉ်တင်ဆက်ရာ ဒါရိုက်တာ ချိုင်းရှိန်က ရိုက်ကူးပေးခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ်ကိုပင် MRTV-4 ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်အတွက် ဒါရိုက်တာ ချိုင်းရှိန်နှင့် ပြန်လည်ရိုက်ကူးကာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့က စတင် လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ တစ်လလျှင် လေးကြိမ်နှင့် ခုနှစ်လအတွက် ရိုက်ကူးပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ **မေးကြည့် ဖြေကြည့် ပဟေဠိအစီအစဉ် အမှတ်(၂)**ကိုလည်း တာဝန်ယူ ရိုက်ကူးပေးခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလမှ စတင်ကာ MRTV-4 မှ စတင်ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

ယခု တင်ဆက်မည့် **လိပ်ပြာကူး ထူးခြားသူများ** အင်တာဗျူးအစီအစဉ်မှာ ကမာရွတ်မိဒီယာအတွက် ဗီဒီယိုရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သည့် အစီအစဉ်များကို စာဖြင့် ပြန်လည် ဖွဲ့သီထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

